

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Kontrabas

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Rudolf Tuláček – život a dílo

Danijel Radanović

Vedoucí práce: prof. Jiří Hudec

Oponent práce: doc. Radomír Žalud

Datum obhajoby: 5. 6. 2018

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2018

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Art of Music

Double bass

BACHELOR'S THESIS

Rudolf Tuláček – life and work

Danijel Radanović

Thesis Supervisor: Prof. Jiří Hudec

Thesis Opponent: Doc. Radomír Žalud

Date of thesis defense: 5. 6. 2018

Academic title granted: BcA.

Prague, 2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Rudolf Tuláček – život a dílo

vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne .....

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy, tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Tato práce zabývá se životem a dílem Rudolfa Tuláčka s důrazem na jeho působení v Záhřebu a na nové poznatky, které jsou výsledkem mého výzkumu.

Klíčová slova

Rudolf Tuláček, Tomáš Tuláček, kontrabas, Jičín, Praha, Záhřeb, Brno.

Abstract

This bachelor thesis deals with life and work of Rudolf Tuláček with emphasis to his work in Zagreb and new findings, that are result of my own research.

Keywords

Rudolf Tuláček, Tomáš Tuláček, kontrabas, Jičín, Prague, Zagreb, Brno.

Poděkování

Rád bych poděkoval archivářce HGZ Nadě Bezić, která mi pomáhala a nasměrovala v hledání zdrojů a kontaktu. Dál bych také poděkoval Saře Ries z HAZU, která mi kdykoliv byla ochotna pomoci a usnadnila mi hledání zdrojů a pramenů v Záhřebu, když jsem se tam nemohl dostat z Prahy osobně. Velký dík patří panu Tomáši Tuláčkovi, který byl ochoten se se mnou sejít a sdělit mi řadu detailů o své rodině. Také děkuji prof. Miloslavu Gajdoši, že mě seznámil s diplomovou prací Jana Staňka a vždycky si na mě udělal čas. Dále bych poděkoval Davidu Heyesovi, prof. Martinu Šrankovi, prof. Miloslavu Jelínkovi, knihovnici Janě Horké, spolubydlícímu Romanu Zabelovu, mému panu profesoru Jiřímu Hudcovi, mojí mamince a bratrovi Nevenovi a v neposlední řadě Pavlu Hudcovi a Zdeňku Pazourkovi, kteří věnovali hodiny a hodiny opravě gramatiky této práce.

Obsah

Úvod	1
1. Život Rudolfa Tuláčka	3
1.1. Jičín	3
1.2. Praha	4
1.3. Záhřeb.....	9
1.3.1. Chorvatské národní divadlo (HNK).....	10
1.3.2. Rádio-Záhřeb	14
1.3.4. Múzická akademie Univerzity v Záhřebu.....	18
1.3.5. Další aktivity v Záhřebu	23
1.4. Brno	31
2. Skladby R. Tuláčka	33
3. Můj výzkum	34
3.1. Diplomová práce Jana Staňka	34
3.2. Výzkum v Záhřebu	35
3.3. Setkaní s Tomášem Tuláčkem.....	37
4. Nepravdivé a nepřesné informace o R. Tuláčkovi	38
5. Seznam důležitých událostí	43
Závěr	44
Prameny a literatura	45
Přílohy	52

Úvod

V této práci se budu věnovat životu a dílu Rudolfa Tuláčka s důrazem na jeho působení v Záhřebu.

Můj zájem o R. Tuláčka začal před dvěma lety, když se mi o něm zmínil kontrabasista Jaromír Gardoň. Většinou, když se seznamuji s lidmi v Česku, pamatují si mě jako Chorvata. Takže pokaždé, když jsem potkal pana Gardoně, začal mluvit o Rudolfu Tuláčkovi, který působil v první polovině 20. století v Záhřebu, odkud též pocházím. Abych na příštím setkání s panem Gardoněm o R. Tuláčkovi něco věděl, ze slušnosti jsem trochu prozkoumal, kdo to vlastně byl, a byl jsem překvapený, když jsem zjistil, že to nebyl nějaký průměrný absolvent konzervatoře, ale opravdu hráč, který byl ve své době považován za virtuóza a kromě toho také složil několik skladeb pro kontrabas.

Vzhledem k tomu, že mám možnosti zkoumat a hledat informace v chorvatštině a češtině, cítil jsem povinnost se o Tuláčkovi dozvědět co nejvíce a složit tuto bakalářskou práci.

Potěšilo mě, když jsem se dozvěděl, že o R. Tuláčkovi už napsal diplomovou práci Jan Staňek na JAMU.

Cílem této práce bude navázat na jeho práci, rozšířit poznatky o působení R. Tuláčka v Záhřebu, a seznámit českého čtenáře s kontextem, v rámci kterého v Záhřebu působil.

Není bez zajímavosti, že R. Tuláček byl profesorem mého profesora. Tím pádem by se dalo říct, že byl něco jako můj pra-pra-profesor.

Když jsem jel poprvé do Záhřebu s úmyslem hledání Tuláčkových stop, byl jsem plný entuziazmu a nadšení. Velice rychle jsem ale pochopil, že v knihách o něm víc než pár řádku napsáno není. Pochopil jsem, proč mi každý říkal, že jde o náročné téma. V Záhřebu se o něm dnes skoro vůbec nic neví. Prošel jsem několik archivů v Záhřebu a hledal jsem informace také v knihovnách. Výzkum v Záhřebu trval několik týdnů, hlavně v době školních prázdnin v létě a v zimě. Velkou část pramenů jsem čerpal také z internetu, a to kvůli velké vzdálenosti mého momentálního bydliště od Záhřebu. Popisu mého osobního výzkumu budu věnovat jednu celou kapitolu.

Hlavním přínosem pro tuto práci bylo setkání s Tomášem Tuláčkem, od kterého jsem získal řadu informací, které dosud ještě nebyly zaznamenány.

1. Život Rudolfa Tuláčka

1.1. Jičín

„Narodil jsem se 25.7.1885. v Jičíně v Čechách a již jako malý chlapec jsem jevil zájem o hudbu. Když jsem navštěvoval třetí třídu obecné školy, dal mě otec učit hrát na housle a na měšťanské škole učilo se povinné hře na housle celá tři léta. V té době jevil jsem zájem také o violoncello, flétnu a kontrabas. Všechny nástroje vyučoval bývalý člen vojenské hudby A. Frýba, který měl ovšem malé vědomosti o nástrojích, zvláště o kontrabasu. Navzdory tomu naučil jsem se tolik, že účinkoval jsem s městskou hudbou zvláště na různých plesech, při divadle a různých příležitostech na violoncello nebo kontrabas. Měl jsem být původně učitelem, ale na učitelský ústav hlásili se starší zájemci, kteří měli přednost.“¹

Měl čtyři sourozence, jeden z nich zemřel ještě jako dítě. Rudolf byl nejstarší, měl mladšího bratra Bohumila a nejmladší byla sestra Růžena.²

Podle Tomáše Tuláčka dostal Rudolf jméno po korunním princí Rudolfovi, synu císaře Františka Josefa I. Toto jméno bylo v té době velice populární a princ Rudolf byl oblíbený kvůli tomu, že chtěl, aby Česko mělo větší práva v Rakousku-Uhersku.³

Jeho otec Jan Tuláček byl obuvník a měl podnik se čtyřmi zaměstnanci. Určitě se mu dařilo, když mohl poslat oba syny na studium do Prahy.⁴ Byl milovníkem opery a divadla a své syny podporoval, aby se věnovali hudbě. „[...] kupuje jim všechny nástroje, na které si přejí hrát.“⁵

Teprve v druhé polovině 19. století se rodina přejmenovala na Tuláčkovi.⁶

---

¹ STAŇEK, Jan. Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice. Brno, 2004

² Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018

³ Tamtéž.

⁴ Tamtéž.

⁵ STAŇEK, Jan. Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice. Brno, 2004.

⁶ Z rozhovoru s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018. Jan Tuláček (bratr Tomáše) tuto informaci hledal v archivech bez přesnějšího výsledku. Původní jméno rodiny neznámé.

Přestože Jičín bylo malé město s pouze 10 000 obyvateli⁷, kulturní život byl dost živý. „Dojížděly sem nejen divadelní společnosti operní, činoherní a operetní, ale i vynikající umělci, jako Ondříček, Kubelík, Kocián atd.“⁸

Když bylo R. Tuláčku deset let, založil smyčcový kvartet s bratrem Bohumilem a studenty Zálabským a Pilařem (který se potom stal nástrojářem). „Hráli hlavně upravené národní písně a skladby W. A. Mozarta. V roce 1899 byl kvartet rozšířen na sextet, kde již Rudolf Tuláček hrál na svůj oblíbený nástroj, kontrabas. Program se rozšiřuje o staré klasické overture jako Kalif bagdadský [...]“⁹

Jan Staňek se také zmiňuje o tom, že R. Tuláček chtěl po absolvování měšťanské školy jít studovat na učitelský ústav, ale byl na přijetí moc mladý.

1.2. Praha

„Roku 1901 byl jsem dán na pražskou konzervatoř, kde zvolil jsem si kontrabas. Bylo to v době, kdy byl ředitelem Antonín Dvořák a správcem Karel Knittl, Smetanův žák, hudební vědec a vynikající dirigent. Na kontrabas učil František Černý, žák Vendelína Sládka v letech 1876-1882, který studoval také v Paříži u Victora Frédérica Verrimsta, kde byl po ukončení odměněn stříbrnou medailí. Působil pak jako člen orchestru Colonne-Lamoureux, krátce také v Londýně a nakonec jako první kontrabasista v Národním divadle v Praze. Na konzervatoři zastupoval onemocnělého Vendelína Sládka, po jehož smrti byl jmenován profesorem. Dál byl tam Otakar Ševčík na housle, na violoncello Burián, na klavír Hoffmeister atd.“¹⁰

---

⁷ <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C4%8D%C3%ADn> [6.4.2018], v roce 1980 bylo 9 935 obyvatel a podle měření v roce 2011 počet obyvatel byl 16 795, takže můžeme vidět, že se město z toho hlediska drasticky nezměnilo.

⁸ STAŇEK, Jan. Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice. Brno, 2004.

⁹ STAŇEK, Jan. Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice. Brno, 2004.

¹⁰ Tamtéž.

František Černý (1861. – 1940.). Hrál v symfonickém orchestru Colonne-Lamoureux v letech 1884. – 1890.¹¹

R. Tuláček píše, že působil v Londýně jako člen orchestru, ale v diplomové práci Martina Císaře, ve které se věnoval životu Františka Černého, se můžeme dočíst, že v Londýně byl na studijní stáži na šest měsíců.

Po návratu do Čech působil jako první kontrabasista v ND od 1890-1900.¹²

Na pražské konzervatoři zastupoval Vendelína Sládka do 1. 7. 1901¹³. Když V. Sládek zemřel,¹⁴ stal se teprve F. Černý řádným profesorem¹⁵. Učil tam až do roku 1931.¹⁶

V roce 1906, tedy v době, kdy u něj studoval R. Tuláček, byla u Bosworta v Londýně vydaná jeho třídílná škola pro kontrabas.¹⁷ V této moderní škole navázal na metody Househo a F. Simandla a přizpůsobil je své době. Jeho škola a etudy jsou oblíbené a hrají se až do dnes. Svědčí o tom, že F. Černý opravdu položil základ pro Českou kontrabasovou školu, a že jeho metodika je pořád aktuální.¹⁸

Další pozoruhodní absolventi F. Černého jsou:

- Karel Paul (první kontrabasista ČF)
- Augustin Šimůnek (první kontrabasista ND v Bratislavě)
- Josef Pirner (první učitel kontrabasu na konzervatoři v Bratislavě)
- František Hubička (první kontrabasista ND v Praze)

---

¹¹ CÍSAŘ, Martin. František Černý: profesor kontrabasové třídy pražské konzervatoře. 1997. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze.

¹² GAJDOŠ, Miroslav. SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti. KROMĚŘIŽ, 1994., s. 29

¹³ Tamtéž, s. 138.

¹⁴ M. Gajdoš píše v Slovníku kontrabasistů, že se stál řádným profesorem v roce 1900. Rozhodl prezentovat rok 1901, který uvádí Martin Císař ve své diplomové práci, protože se mi zdá být pravděpodobnější.

¹⁵ CÍSAŘ, Martin. František Černý: profesor kontrabasové třídy pražské konzervatoře. 1997. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze.

¹⁶ GAJDOŠ, Miroslav. SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti. KROMĚŘIŽ, 1994., s. 29.

¹⁷ BALCAR, Jan. Pražská kontrabasová škola a její hlavní představitelé. Praha, 1974. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze.

¹⁸ GAJDOŠ, Miroslav. SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti. KROMĚŘIŽ, 1994., s. 29.

- Emilie Fialová-Körnerová (První kontrabasistka orchestru Zemského divadla v Brně)
- Karel Šejna (první kontrabasista a dirigent ČF)
- Oldřich Šorejs (člen orchestru České filharmonie, orchestru Národního divadla v Praze a Českého noneta; nástupce prof. Černého na pražské konzervatoři)
- František Hertl (první kontrabasista ND v Lublani a ČF, koncertní mistr Československého rozhlasu, člen Českého noneta, (...) a profesor na AMU v Praze)
- Josef Císař (poslední absolvent prof. Černého (...) a první kontrabasista ND v Praze)¹⁹
- Václav Bech (první profesor kontrabasu na konzervatoři v Brně, člen ČF a také ND v Praze a vedoucí kontrabasové skupiny ND v Brně)²⁰

Dále bych pokračoval citátem (opět ze životopisu), který napsal sám R. Tuláček. Dostaneme představu, jak studium na Pražské konzervatoři asi vypadalo a některé chvíle jsou popsány opravdu do detailů.

„Zkouška na definitivní přijetí konala se před Dvořákem. V té době vládla zde disciplína, jako nikdy před tím. Vynechané hodiny omluvilo jen lékařské vysvědčení. Také účinkování žáků bylo přísně zakázáno a tak se stalo, že Karel Knittl obešel předměstské divadlo Švandovo, Divadlo na Vinohradech, Pištěkovo a jiné, kde zastihl některé žáky při účinkování. Druhy den je všechny volal do ředitelny a oznámil každému, kde hrál. Bylo jich celkem devět. Právě tak byla zavedena i přísnost ve vyučování teorie. Běda tomu, kdo neuhodl hned předznamenání některé stupnice. Musel to pak 50x krát napsat a zůstal po škole.

Na kontrabas rychle jsem pokračoval, takže jsem vystupoval sólově na večírcích konzervatoře i jinde, například v Jičíně. Ve čtvrtém ročníku hrál jsem na večírku Simandlovu koncertní skladbu op. 34, v pátém Černého Nocturno a Intermezzo a Gregorovu Koncertní etudu unisono pro 6 kontrabasů.

---

¹⁹ CÍSAŘ, Martin. *František Černý: profesor kontrabasové třídy pražské konzervatoře*. 1997. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze.

²⁰ https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=19982 [5.4.2018]

Orchestr na konzervatoři byl malý - 2. a 3. ročník a velký - 4. a 5. ročník. V malém orchestru se přehrávaly skladby žáků Antonína Dvořáka, který byl vždy přítomen. Byly to spíše kratší kompozice, vlastní příklady, které žáci sami instrumentovali. Jednou řídil žák Gafler skladbu, kde fagoty držely kvintu, nad kterou měl hoboj melodii. Dvořák se ptá, jaká je to skladba. Gafler neodpovídá a my se smějeme. Dvořák nám říká: "Tak vy kmotři se tu smějete, tak řekněte jaká je to skladba." My jsme nevěděli a tedy, když nikdo neodpovídá říká Dvořák: "Jste to ale kmotři všichni dohromady - je to dudácká." Při jiné zkoušce se Dvořák rozčlilil, obrátil se na violoncellistu, který se zasmál, napřáhl na něho ruku a povídá: "Hergot nesmějte se nebo vám dám facku, jakživ jste takovou nedostal." Vždy jsme se třásli na malý orchestr, kde jsme se poučili a pobavili.

Velký orchestr byl 3x v týdnu po třech hodinách, takže absolventi konzervatoře byli dostatečně připraveni pro orchestr. V 9.45 museli jsme být na místě a přesně v 10.00 se začalo zkoušet. Koncerty byly čtyřikrát do roka, třetí z nich se konal ve Stavovském divadle ve prospěch chudých.

Všechny koncerty řízené Knittlem byly tak propracovány, že orchestr konzervatoře byl přirovnáván k předním orchestrům. Specialistou Karla Knittla bylo pianissimo. Při jedné generálce v Rudolfinu, na které byl přítomen Dvořák, bylo hráno takové pianissimo, že Dvořák zvolal: "Dovolte pane dirigente, ale já nic neslyším." Knittl nám řekl, abychom hráli silněji, ale večer na koncertě aby se hrálo tak slabě, jako dříve.

Do kontrapunktu, imitace a harmonie byl připouštěn jen ten, kdo bezvadně ovládal teorii a harmonii a chodilo se do těch předmětů s posluchači, kteří studovali kompozici, nebo dirigování. V březnu 1904 byl třetí koncert ve Stavovském divadle. Dirigoval Knittl a Američan Viktor Kolář, který studoval 4 roky na pražské konzervatoři, hrál Dvořákův houslový koncert za přítomnosti autora. Neměli jsme tušení, že vidíme Dvořáka posledně. Bylo to 1. května 1904, když jsem šel do školy, všiml jsem si, že v "Kurýru" je Dvořákovo foto v černém rámcí. Ve škole měl ředitel Knittl smuteční řeč a ten den odpadlo vyučování. Dvořák byl balzamován vystaven v kostele u Křižovníků a po několika dnech měl slavný pohřeb, který se ubíral kolem Národního divadla, kde byly z balkónu hrány fanfáry, na Vyšehrad, kde byl prozatímně uložen na Slavíně. 18. prosince 1904 dirigoval Jindřich Kaán z Albertu na paměť zesnulého ředitele ústavu koncert s Dvořákovými skladbami. Hrál se Klavírní koncert (sólo - Marie

Dvořáková), *Můj domov a Symfonie Es Dur*. Ke dni 17.3.1907. zemřel Karel Knittl a jeho nástupcem byl jmenován Jindřich Kaán.

V červenci 1907 jsem absolvoval konzervatoř koncertem Jana Geissela ve velkém sále Rudolfiny.²¹

Katalo- log	Name des Schülers	Datum des Eintritts	Name des Instruments	Geburtsort des Schülers	Geburts- jahr	Religion	Name und Stand der Eltern
1901/2	Tuláček Rudolf	15.9.1901	Basa	Jičín	25/7 1885	Kat.	Jan T., obuvník a majitel domu č. 38 na Pražském předměstí v Jičíně. Antonín T. Staněk

Rok: 1901/2. Jméno žáka: Tuláček Rudolf. Nastoupil 15. 9. 1901. Jméno nástroje: basa. Město narození: Jičín. Datum narození: 25. 7. 1885. Vyznání: katolík. Jméno a zaměstnání rodiče: Jan T., obuvník a majitel domu č. 38 na Pražském předměstí v Jičíně.²²

R. Tuláček také studuje klavír u prof. F. Reitmayera, teorii a harmonii u prof. Karla Knittla a kontrapunkt u prof. Karla Steckera.²³

Jan Staněk se také zmiňuje o tom, že během studia na konzervatoři otec R. Tuláčka onemocněl a způsobilo mu to finanční problémy. Byl odkázán hlavně na kondiční hodiny a František Černý mu také jako pomoc svěřil hudební výchovu svých dětí.

Ve stejném roce absolvovali ještě tři další žáci: Josef Eim, Gustav Kudela, Josef Petschmann. R. Tuláček z nich byl nejznámější.²⁴

„Po prázdninách jsem byl angažován L. V. Čelanským do orchestru Městského divadla na Vinohradech. Zrovna byla tehdy zahájena činohra [...] Z oper byly provedeny Carmen, Hoffmanovy povídky, Bílá paní, Netopýr a další. Šéfem opery byl L. V. Čelanský, první kapelník M. Zuna a operní kapelník R. Piskáček. Ředitelem činohry byl F. A. Šubert. V roce 1909 hrála činohra ve Vídni a byla nadšeně přijata tamějšími Čechy. Šubert se tedy rozhodl prodloužit hostování, což také uskutečnil, přestože mu na telegrafovanou žádost nepřišla z Prahy

²¹ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004.

²² Archiv Pražské konzervatoře.

²³ Tamtéž.

²⁴ BALCAR, Jan. *Pražská kontrabasová škola a její hlavní představitelé*. Praha, 1974. Diplomová práce. Akademie múzických umění v Praze.

odpověď. Následovalo propuštění a čtnactidenní stávka členů divadla. Orchester pořádal koncerty v Národním domě (dirigoval Zuna), nebo se hrály v předměstském divadle menší opery například V studni a Netopýr. Pak jsme se už bez Čelanského vrátili do divadla.”²⁵

Divadlo bylo nově vybudováno a budova „odrážela hmotný rozkvět vinohradského měšťanstva, jehož scéna měla být i po umělecké stránce důstojným protějškem, ba konkurentem ND.”²⁶

Ludvík Vítězslav Čelanský (1870. – 1931.) byl český dirigent a skladatel. Studoval na Pražské konzervatoři. Od roku 1901 se datuje Česká filharmonie jako samostatné těleso a už v roce 1901 byl její první dirigent. Později byl nucen se své funkce vzdát. V roce 2018 se zase stal šéfdirigentem, ale trvalo to jenom rok, protože v 1919 byl vystřídán Václavem Talichem.²⁷

Dirigoval také po dobu jedné sezony v Národním divadle v Záhřebu (1899. – 1899.).²⁸ Poté byl aktivní také v Chorvatsku jako hostující dirigent.

1.3. Záhřeb

„V roce 1909 angažovala nově otevřená opera v Záhřebu téměř celý orchestr z Prahy s kapelníkem M. Zunou, který mě angažoval jako sólokontrabasistu. Divadlo zahájilo svou činnost Verdiho Traviatou a Smetanovou Prodanou nevěstou. Později byly uspořádány zájezdy do Splitu, Dubrovníku a Sarajeva. V roce 1913 byla opera 16 dní v Bělehradu a v sezóně 1913/1914 se jezdilo každých 14 dní na dvě představení do Lublaně. Záhřeb v té době zažíval prudký růst, po první světové valce vzrostl počet obyvatel z 90 000 na 200 000.

Představení i koncerty byly hojně navštěvovány. Divadlo pro 1400 návštěvníků stojí uprostřed prostraného náměstí. Nepříjemná byla zemětřesení, která se jen v sezóně 1909/1910 opakovala asi 30x. Občas byly otřesy tak silné, že padaly komíny.

---

²⁵ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004.

²⁶ http://encyklopedie.idu.cz/index.php/Divadlo_na_Vinohradech [5.4.2018]

²⁷

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=7704 [5.4.2018]

²⁸ *Ludvik Vitezslav Celansky*. Muzička enciklopedija, 1, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1971, s. 393.

*Orchestr záhřebské opery byl zároveň filharmonickým orchestrem. Od roku 1920 působil jsem též jako učitel na zahřebské konzervatoři.*²⁹

Milan Zuna (1881–1960) byl český dirigent a houslista. Absolvent Pražské konzervatoře. Dirigoval studoval u L. V. Čelanského. Od roku 1905 do 1907 působil jako koncertní mistr České filharmonie a také jako druhý dirigent.

Od roku 1909 do roku 1912 působil jako šéfdirigent Záhřebské opery, kde dirigoval též symfonické koncerty.³⁰ Dirigoval zde také Chorvatskou premiéru Dvořákovy Rusalky v roce 1912.³¹

Zmínil bych se o informacích, které uvádí R. Tuláček ve svém životopise.

Co se týče počtu obyvatel, měl před první světovou válkou Záhřeb zhruba 83 000 obyvatel a první sčítání lidu po první světové válce ukazuje, že počet obyvatel byl 108 674. Do začátku druhé světové války přesáhl počet obyvatel 200 000. Je ale zajímavé, že v době, kdy R. Tuláček v Záhřebu žil, byl růst obyvatel velice prudký.

Není jisté, je-li informací o divadle „pro 1400 návštěvníků“ myšlena budova dnešního Národního divadla, jelikož toto divadlo má kapacitu pouze 750 diváků.

1.3.1. Chorvatské národní divadlo (HNK)

„Nově otevřená opera“ - předpokládám, že je tím myšlena nová budova Chorvatského národního divadla (dále jen HNK), kterou slavnostně otevřel František Josef I. v roce 1895.³² Sama opera v Záhřebu fungovala už od roku 1870, a sídlila v bývalém Stankovićově divadle na Markovém náměstí³³ v Horním Městě.³⁴ Fungovala ale s přerušeními a aktivitu můžeme rozdělit na tři období. První je od 1870–1898, druhé poté už v nové budově od roku 1896 a končí 1902. Třetí období začíná po sedmi letech, v roce 1909 a trvá až dodnes.³⁵

---

²⁹ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

³⁰ Kovačević, Krešimir. *Milan Zuna*. Muzička enciklopedija, 3, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod, 1977, s. 767.

³¹ <http://www.antonin-dvorak.cz/rusalka-inscenace> [4.4.2018]

³² https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatsko_narodno_kazali%C5%A1te_u_Zagrebu [4.4.2018]

³³ <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57799> [4.4.2018]

³⁴ Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu: 1840 – 1860 – 1992. Zagreb: Hrvatsko narodno kazalište, Školska knjiga. 1992., s. 119.

³⁵ <https://www.hnk.hr/hr/o-nama/povijest/opera/> [4.4.2018]

Stakovićovo divadlo v Záhřebu

Přestože byla opera v Záhřebu založena až kolem roku 1870, existuje orchestr záhřebského divadla už od roku 1850, kdy pod takovkou Franje Pokorného³⁶ hrál hudební tečky mezi akty v dramatických představeních a doplňoval doprovod italských oper. Stálých členů nebylo moc a tak byla nutná výpomoc profesorů z Hudebního spolku (chorv. Glazbeni zavod) a členů vojenské hudby. Rok 1863 můžeme považovat za rok založení stálého orchestru. Na dnešní poměry byl orchestr kolem roku 1900 velice malý. V roce 1870, kdy začala fungovat stálá opera, měl orchestr jenom 24 členů. Další pramen máme z roku 1887. Ten uvádí 17 hráčů a podle první statistické informace z roku 1899 (druhé období), bylo členů 40, převážně cizinců.³⁷

Výraz „*nově otevřená opera*“ můžeme pochopit i ve smyslu nových a svěžích ambicí vybudovat instituci, která bude adekvátní pro tehdejší moderní repertoár. Její založení bylo velice vítané jak veřejností, tak tiskem.³⁸

R. Tuláček píše, že „*téměř celý orchestr*“ Městského divadla na Královských Vinohradech přišel do Záhřebu s dirigentem M. Zunou. Když jsem dohledával informace o tomto divadle, nenašel jsem zdroj, který by se zmínil, že většina orchestru odešla spolu s M. Zunou. Také aktivity divadla se nezměnily.³⁹

V encyklopediích o HNK se můžeme dočíst, že v meziválečném období (kdy tam hrál R. Tuláček) měli právě Češi největší zásluhu pro zvýšení kvality a významu

³⁶ Jeho rodiče byli přistěhovalci z Česka - LIPOVAC, Marijana a Franjo VONDRAČEK. *Česi Zagrebu - Zagreb Česima*. Zagreb: Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2009. ISBN 978-953-95461-3-5., s. 112.

³⁷ *Hrvatsko narodno kazalište 1894 – 1969*. Zagreb: Izdavačko knjižarsko poduzeće Naprijed, Hrvatsko narodno kazalište, 1969., s. 537.

³⁸ *Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu: 1840 – 1860 – 1992*. Zagreb: Hrvatsko narodno kazalište, Školska knjiga. 1992., s. 112.

³⁹ http://encyklopedie.idu.cz/index.php/Divadlo_na_Vinohradech [4.4.2018]

divadla. Např. v sezoně 1934/1935 by se dalo říct, že šlo v podstatě o český orchestr. „Z hudebníků z toho časového období, kteří skoro celý svůj život strávili v orchestru Chorvatského národního divadla, připomeňme alespoň některé: Jan Bernovský, fagot; Lujza Holubová, harfa; Josip Ježek, fagot – později kontrabas; Josip Petas, viola; Karel Procháska, trumpet; Većeslav Runkas, dlouholetý archivář opery; Jan Soukup, housle; Franjo Strnad, kontrabas; Bohumil Tesař, timpani; Josip Thune, housle; Jan Vávra, hoboje – tj. anglický roh Franjo Vavruška, horna a dal.“⁴⁰

Dovolil bych si napsat zajímavost, že Josip Ježek studoval kontrabas u R. Tuláčka, a během toho byli zároveň kolegové v HNK a na akademii, kde J. Ježek působil jako fagotista.⁴¹

Po první světové válce začíná být hudební život kvalitnější a pestřejší. V sezoně 1918/1919 měl orchestr jedenapadesát členů⁴². V dalších letech se počet členů zvyšoval, vždy podle finančních možností.⁴³

Zajímavou skutečností je, že když R. Tuláček v roce 1909 přijal v Záhřebu místo sólokontrabasisty, bylo mu jenom čtyřicet let. To je i na dnešní dobu velice obdivuhodné.

Do Záhřebu přišel i jeho mladší bratr Bohumil, který studoval housle soukromě u pedagoga J. Mařáka. Od roku 1912 do roku 1934 byl koncertním mistrem Záhřebské opery a také vystupoval sólově s filharmonií (hrál např. houslové koncerty Čajkovského a Beethovena)⁴⁴. Hrál s R. Tuláčkem v komorním souboru, se kterým veřejně vystupovali a hráli pro pořad v tehdejším Rádio-Záhřeb.⁴⁵

---

⁴⁰ *Hrvatsko narodno kazalište 1894 – 1969*. Zagreb: Izdavačko knjižarsko poduzeće Naprijed, Hrvatsko narodno kazalište, 1969., s. 537 (vlastní překlad).

⁴¹ Vlastní výzkum v archivů HGZ.

⁴² Orchester měl: 8 prvních houslí, 4 druhých houslí, 5 viol, 5 violoncella, 5 kontrabasu, 3 flétny, 4 hoboje (plus anglický roh), 2 klarinety, 1 fagot, 2 piva, 3 trubky, 4 horny, 3 trombony, 1 tuba, tympán, buben a harfu.

⁴³ *Hrvatsko narodno kazalište 1894 – 1969*. Zagreb: Izdavačko knjižarsko poduzeće Naprijed, Hrvatsko narodno kazalište, 1969., s. 537

⁴⁴ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

⁴⁵ *Leksikon jugoslavenske muzike*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984., s. 478.

Prameny také zmiňují, že instrumentoval chorvatskou operetu „*Prodavačka květin*.“⁴⁶ Měla dvě představení v roce 1916 v rámci HNK.⁴⁷

Jedna z věcí, která se do dneška v rodině Tuláčků hojně vypráví je, že se v období první světové války hrávalo i na jedné zahradě ve Varaždinu (asi 80 km od Záhřebu), kde rodina pobývala. Vzhledem k malé vzdálenosti od Záhřebu lze předpokládat, že se těchto akcí účastnil i R. Tuláček.

Z dějin HNK bych se ještě zmínil o tom, že v roce 1914 zde dirigoval Oskar Nedbal svoji operetu *Polská krev* a zůstal potom řadu let hostujícím dirigentem. Také v roce 1916 si mohlo Záhřebské publikum užít nejautentičtější podání opery *Rosenkavalier* pod taktovkou jejího autora Richarda Strausse.⁴⁸

Jak napsal i R. Tuláček, byl o práci Národního divadla po obnovení jeho aktivit v roce 1909 velký zájem i v regionech a sousedních zemích, takže orchestr hodně cestoval.

Přímo o kvalitě kontrabasové skupiny HNK v té době jsem se nikde nedočel. V rozhovoru s Tomášem Tuláčkem jsem se dozvěděl o historce, kterou často slýchal. Po premiéře Verdiho *Othella*, ve kterém má kontrabasová skupina důležité sólo, přišel Rudolf domů strašně rozčilen a považoval takový výkon jeho skupiny za nepřijatelný. Rozhodl se, že toto místo bude hrát sám a mluvil o tom i s dirigentem, který to ale nepovolil. Na to mu R. Tuláček říkal, že v tom případě to nebude hrát vůbec. Nakonec mu to bylo přeci jen povoleno, R. Tuláček se ovšem nemohl smířit se skutečností, že jeho skupina nedovede toto sólo zahrát čistě. Předpokládám, že pro většinu veřejnosti to takový skandál nebyl, šlo spíše o interní divadelní věc. Na tomto příkladu můžeme pozorovat, jakou významnou pozici R. Tuláček v Záhřebu měl, a že byl naprosto nekompromisní, když věděl, že je v právu.⁴⁹

---

⁴⁶ Vlastní překlad, orig. v chor. „*Prodavačica cvijeća*.“

⁴⁷ *Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu: 1840 – 1860 – 1992*. Zagreb: Hrvatsko narodno kazalište, Školska knjiga. 1992., s. 588.

⁴⁸ *Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu: 1840 – 1860 – 1992*. Zagreb: Hrvatsko narodno kazalište, Školska knjiga. 1992., s. 124.

⁴⁹ Z rozhovoru s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

1.3.2. Rádio-Záhřeb

R. Tuláček vystupoval v rádiu v termínech 23. 8. 1933., 20. 7. 1935. 17. 8. 1935.⁵⁰

První vysílání bylo zahájeno 15. 5. 1926⁵¹ ze studia na Markovém náměstí 9.⁵² Vysílaly se pořady ze studia, přímé přenosy kulturních a sportovních událostí a různých jiných zajímavostí ze Záhřebu a jiných měst v Chorvatsku. Už v roce 1929 vzniká rozhlasový orchestr, jenom šest let po založení prvního rozhlasového orchestru v Evropě.⁵³

Nemám informaci o tom, že by R. Tuláček v tomto orchestru hrál, ale vzhledem k tomu, že schopnější kontrabasista v Záhřebu v té době nebyl, je to určitě možné.

Členové orchestru HNK tvořili řadu komorních souborů a pravidelně hráli živě pro rozhlas. Právě v letech kdy tam hrál R. Tuláček, nastoupily velké změny.

V sezóně 1933/1934 se rozhlas nachází na rozcestí, protože má různé problémy, např. kvůli technické kapacitě je vysílání hudebních pořadů velice slabé a nekvalitní. Byly zrušeny operní přenosy, komorní soubory a domácí prominentní osobnosti se neúčastňují, zrušeny jsou také vokální a církevní pořady. Někdy se vyskytne nějaký pořad z venku a pouštějí se gramofonové desky. Rádio ztrácí svůj původní kulturní význam pro město a jeho stav volá po radikální změně.⁵⁴

Správa Rádía-Záhřeb odpověděla na kritiky článkem, ve kterém vysvětluje a zdůvodňuje proč jsou okolnosti tak obtížné a kolik práce mají s tím, aby denně připravili čtyři různé hudební pořady a alespoň jednu přednášku.⁵⁵

Největší problém byl, že většina hudebníků byla vázaná na HNK a rádio potřebovalo naplánovat pořad i čtyři až pět týdnů dopředu, přičemž HNK nebylo schopné tak dlouho dopředu upřesnit repertoár. Rádio se tedy neustále potýkalo s problémem, že hudebníci HNK jejich účast kvůli povinnostem v divadle zruší.⁵⁶

---

⁵⁰ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004.

⁵¹ Jenom pro porovnání, Český rozhlas začal vysílat v roce 1923.

(http://www.rozhlas.cz/archiv/historie/_zprava/historie-rozhlasu-v-kostce--1392938)

⁵² https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatska_radiotelevizija#Radio_Zagreb [5. 4. 2018.]

⁵³ https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatski_radio [5. 4. 2018]

⁵⁴ ČUNKO, Tatjana. *Hrvatska glazba i Hrvatski radio*. Zagreb, 2012. ISBN 978-953-6173-44-0., s. 19. – 21.

⁵⁵ Tamtéž.

⁵⁶ Tamtéž.

Krise se vyřešila 11. února 1934, kdy Správa HNK a Radia-Záhřeb dosáhly dohody, ve které stojí:

- „*Správa Národního divadla bude zajišťovat vlastním úsilím 15 večerních pořadů, každý v trvání 90 minut. V těchto pořadech, budou vystupovat operní, operetní a činoherní sólisté, sbory a orchestr Národního divadla. Kromě toho se zúčastní instrumentální sólisté divadla s různými ansámby.*
- *Správa Národního divadla kromě toho vysílání vyplní jedním hodinovým poledním pořadem.*
- *Nakonec bude Radiostanice stejně jako předtím vysílat každé druhé a čtvrté pondělí v měsíci, jedno operní nebo operetní představení.*“⁵⁷

Dohoda vstoupila v platnost v plném rozsahu až v září stejného roku a HNK mělo poprvé pravidelný pořad v rozhlase. V denním tisku se začaly tisknout programy pořadů v rozhlase.⁵⁸

Toto rozšíření pracovních povinností členů HNK by mohl být i důvod, proč by v rozhlase mohl hrát i R. Tuláček.

1.3.3. Záhřebská filharmonie

Většina zdrojů, ve kterých dohledáme prameny o R. Tuláčkovi píše, že se od roku 1919 (podle jiných zdrojů 1920) stal také sólokontrabasistou Záhřebské filharmonie. Rád bych tuto informaci dále rozšířil a upřesnil.

Symfonické koncerty hrál orchestr Záhřebské opery již od jejího založení v roce 1870. O koncertech v první sezóně ale nejsou zachované dostatečné informace. První dochovaný program je z roku 1871, který se kvůli tomu považuje za začátek nepřetržitého působení orchestru.⁵⁹

Koncerty dirigoval Ivan pl. Zajc (1831–1914). Byl to jeden z chorvatských⁶⁰ skladatelů, také dirigent a pedagog. Od roku 1970 byl dirigent a ředitel

---

⁵⁷ Vlatní překlad. ČUNKO, Tatjana. *Hrvatska glazba i Hrvatski radio*. Zagreb, 2012. ISBN 978-953-6173-44-0., s.19. – 21.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996*. Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 18.

⁶⁰ Původem byl Čech.

Záhřebské opery.⁶¹ Než přišel do Záhřebu, žil několik let ve Vídni, kde podobně jako později v Záhřebu hráli členové opery „Filharmonické koncerty“.⁶²

V roce 1919 byla založena Filharmonie divadelního orchestru a od 1920 slove Záhřebská filharmonie.⁶³

Před rokem 1919 v archivech není dochován dokument o založení podobné instituce. Můžeme jenom najít programy koncertu.⁶⁴

To je důvod, proč se uvádí, že v tomto orchestru působí od r. 1919 jako sólokontrabasista. Neznamená to, že by před rokem 1919 na této pozici nepůsobil, ale předtím se tyto koncerty považovaly za symfonické koncerty pořádané členy opery a není dochován document, který by svědčil o založení speciální instituce k těmto účelům.

Když přijel v sezóně 1909/1910 do Záhřebu, bylo naplánováno 6 symfonických koncertů s dirigentem M. Zunou. Na začátku nebyly symfonické koncerty moc žádané. Naplánovány byl např. Brahmsův koncert pro housle a orchestr, cyklus Má vlast atd. První koncert se uskutečnil 17. listopadu 1909 a druhý byl posunut na neurčito, přičemž byly kvůli malému zájmu publika později zrušeny i ostatní 4 koncerty.⁶⁵ Ale pokud se podíváme na seznam koncertů ve stejném zdroji, tak můžeme vidět, že byly v této sezóně odehrány 4 koncerty.⁶⁶

První koncert po založení filharmonie se uskutečnil 7. listopadu 1919.⁶⁷ Na programu byly: předehra k opeře *Porin* on Lisinského, *9. symfonie* od Dvořáka, symfonická báseň *Šeherezáda* Rimskij-Korsakova a *Šárka* z cyklu *Má vlast* od Smetany. Hrál se v sále HGZ a orchestr řídil Milan Sachs. V programu jsou napsány jména všech členů.⁶⁸

Milan Sachs (1884–1968) byl česko-chorvatský operní dirigent a skladatel. V roce 1905 absolvoval Pražskou konzervatoř ve hře na housle a ve stejném roce se stal členem ČF. Potom působil také v Bělehradě a Novém sadu. Od roku 1911 byl dirigentem HNK v Záhřebu, s výjimkou let 1932–1938, kdy byl ředitelem

---

⁶¹ <http://www.mgz.hr/en/display/zajc/> [3.4.2018]

⁶² *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 10

⁶³ https://hr.wikipedia.org/wiki/Zagreba%C4%8Dka_filharmonija [5.4.2018]

⁶⁴ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 16

⁶⁵ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 26

⁶⁶ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 87

⁶⁷ Reprize byla 13. listopadu 1919.

⁶⁸ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 30

opery v Brně.⁶⁹ Potom se vrací do Záhřebu, kde působil jako dirigent a ředitel HNK. Hodně přispěl k pozvednutí úrovně HNK a jeho interpretace Janáčka, Smetany a Wagnera byly považovány za vyhlášené.⁷⁰ Dnes po něm nese jméno jedna ze záhřebských ulic.

Podle Tomáše Tuláčka měl Milan Sachs velice blízko k R. Tuláčkovi. Určitě se znali už z Pražské konzervatoře a podle tušení Tomáše Tuláčka, doporučil později M. Sachs R. Tuláčka do Brna.

Pokud se podíváme na programy koncertů z doby, kdy tam R. Tuláček působil (1909–1937), dirigovali nejčastěji M. Zuna, A. Mitrović, S. Albin, F. Rukavina, K. Baranović, A. Gnezda, M. Sachs, O. Smodek, F. Lhotka, L. pl. Matačić. Kromě M. Zuni, M. Sachsa a F. Lhotky, který je původem Čech, byli tu z českých dirigentů ještě L.V. Čelanský (1927), F. Neumann (1927), K. B. Jiráček (1931) a O. Nedbal (1928, 1930). Většinou se koncerty konaly v HNK a HGZ.⁷¹

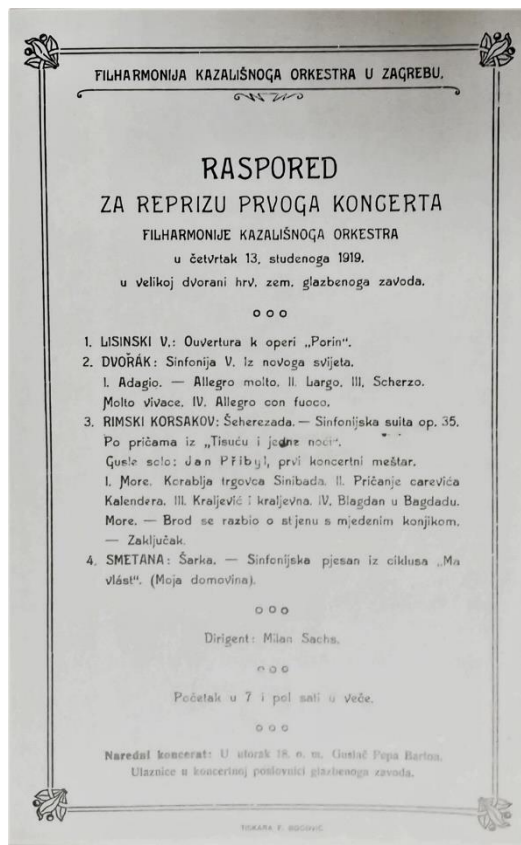

Orkestar Filharmonije 1936. godine, Krešimir Baranović i Pančo Vladigerov

⁶⁹ <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=53931> [4.5.2018]

⁷⁰ <http://hol.lzmk.hr/clanak.aspx?id=34903> [4.5.2018]

⁷¹ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 86–118

Program vůbec prvního koncertu filharmonie v roce 1919.

1.3.4. Múzická akademie Univerzity v Záhřebu

R. Tuláček začal učit na této instituci ve školním roce 1920/1921. Byl první profesor kontrabasů na této škole, předtím na kontrabas učili pouze učitelé violoncella.⁷²

Byl to např. Hinko Geiger (1871–1920) který učil hru na violoncello a kontrabas od 1891 do 1906. Působil jako violoncellista v HNK a vystupoval různě jako sólista a komorní hráč. Byl původem Čech narozen v Jaroslavicích. Zahrál Chorvatskou premiéru Dvořákova koncertu pro violoncello a to jen 6 měsíců po světové premiéře v Londýně.⁷³

Poté (ale než nastoupil R. Tuláček) učil kontrabas také italský cellista Umberto Fabbri.⁷⁴

Dneska v Záhřebu převažuje francouzské držení smyčce.

⁷² Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018

⁷³ <http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=6721> [5.4.2018]

⁷⁴ KMENT, Jan. *Nejhlubší z rodu smyčcu: Dějiny a literatura kontrabasů*. Praha: edition supraphon, 1988., s. 105.

Škola se nacházela v budově HGZ.⁷⁵

Problém pojmenování instituce

Rád bych ujasnil, jak to bylo s názvem instituce, protože pokud se podíváme do zdrojů, které R. Tuláčka zmiňují, je název instituce většinou odlišný.

Instituce začíná s činností v roce 1819 po dobu 3 let. Postupně se rozvíjela a měnila jména. Od roku 1916 nese formálně jméno konzervatoře, přesněji „Konzervatoř Chorvatského zemského hudebního ústavu (Chorvatská konzervatoř)“.⁷⁶ Od roku 1920, kdy tam začíná učit R. Tuláček, mění jméno na „Chorvatská zemská hudební škola“. Od roku 1921 instituce funguje též jako vysoká škola, takže obsahuje nižší, střední a vysokou úroveň, a také mění jméno na „Královská konzervatoř“⁷⁷. Název změní za působení R. Tuláčka ještě dvakrát. V roce 1922 na „Královská múzická akademie“ a v roce 1927 na „Státní múzická akademie“. Dnes nese služební jméno *Múzická akademie Univerzity v Záhřebu*⁷⁸ (chor. *Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu*).⁷⁹

Až ve školním roce 1951/1952 se střední a vyšší stupeň oddělují od stupně vysokého, a působí dál jako dvě instituce. Nižší a střední stupeň pokračovaly pod názvem Múzická škola Vatroslava Lisinského a vyšší jako Múzická akademie v Záhřebu.⁸⁰

Je otázkou, jak by bylo vzhledem na časté změny názvu nejsprávnější pojmenovat instituci, na které učil. Většinou se píše, že učil na akademii, ale po rozdělení instituce v roce 1951, středoškolská úroveň na které učil, pokračuje jako Múzická škola Vatroslava Lisinského.

Osobně považuji za nejlepší použít název Múzická univerzitní akademie v Záhřebu s připomínkou, že učil na středoškolské úrovni. Takže např. „učil na střední škole Múzické akademie Univerzity v Záhřebu“. Přestože učil na středoškolské úrovni, což byla nejvyšší úroveň v té době, na které mohl být učen kontrabas jako hlavní obor. Proto bych zvolil název instituce, na které se dneska

---

⁷⁵ *Muzička akademija u Zagrebu 1921 – 1981: Spomenica u povodu 60. Godišnjice osnutka*. Zagreb: Muzička akademija u Zagrebu, 1981., s. 8.

⁷⁶ Vlastní překlad

⁷⁷ *Muzička akademija u Zagrebu 1921 – 1981: Spomenica u povodu 60. Godišnjice osnutka*. Zagreb: Muzička akademija u Zagrebu, 1981., s. 10.

⁷⁸ Vlastní překlad.

⁷⁹ *Muzička akademija u Zagrebu 1921 – 1981: Spomenica u povodu 60. Godišnjice osnutka*. Zagreb: Muzička akademija u Zagrebu, 1981., s. 12.

⁸⁰ *Muzička akademija u Zagrebu 1921 – 1981: Spomenica u povodu 60. Godišnjice osnutka*. Zagreb: Muzička akademija u Zagrebu, 1981., s. 10. a 12.

v Záhřebu učí kontrabas na nejvyšší úrovni, aby bylo jasné, že to byla prestižní záležitost. Pro českého čtenáře bude třeba nejlepší nazvat instituci jednoduše „konzervatoř,“ protože ta středoškolská úroveň odpovídá úrovni a trvání konzervatoře, tak jak ji známe dneska.

Kontrabas byl na vysokoškolské úrovni zaveden jako hlavní obor v roce 1954 a prvním profesorem byl Milan Prosenik, který také napsal i první chorvatskou školu pro kontrabas.⁸¹

Roční zprávy

Z doby kdy tam R. Tuláček působil (1920–1937) jsou z každého roku zachovány v archivu HGZ „Roční zprávy“⁸² (chor. „Izvješća“) o aktivitách školy. Z doby, kdy tam R. Tuláček učil, jsou zachované od 1920 do 1932. Zajímavostí je, že ve školním roce 1921/1922 není ve zprávě žádná zmínka o R. Tuláčkově. Tuto informaci potvrzuje i knížka „Muzička akademija u Zagrebu 1921-1981,“ ve které je v seznamu profesorů poznamenáno, že působil „1920/1921, 1922 – 30. 10. 1937.“

V každé „Roční zprávě“ má titul externího učitele na střední škole.

Následují prameny z Ročních zpráv, které považuji za stěžejní:

1920/1921

- měl 2 hodiny týdně
- na začátku roku byli zapsaní 3 žáci, ale jeden je během roku neprospěl⁸³ a tak rok ukončují 2 žáci (jména žáků se neuvádí)
- každý ze 3 stupňů má 3 ročníky

1922/1923

- měl 2 hodiny týdně
- 1. roč. Audi Rudolf
- 3. roč. Ježek Josip
- zapsaní 3 žáci, neprospěl Katić Milan (1. roč.)

---

⁸¹ PARADŽIK, Božo. *Kontrabas v chorvatské hudbě*. Praha, 1992. Diplomová práce. HAMU. Vedoucí práce Jiří Hudec.

⁸² Vlastní překlad.

⁸³ Vlastní překlad, chor. „izostaje.“

- nižší úroveň má 3 ročníky, střední má 6 ročníků a vysoká má 4 ročníky

1923/1924

- 1. roč. Švab Pavel, Travčice – Terezín /Česko/
- 2. roč. Audi Rudolf, Zagreb
- 4. roč. Ježek Josip, Skalice /Česko/; Zakroutsky Karel
- „Roční zpráva“ z toho roku není v originálu dochovaný a kopie neobsahuje kompletní informace. Nachází se jako příloha v „Roční zprávě“ z let 1922/1923

1924/1925

- 1. roč. Švab Pavel
- 3. roč. Audi Rudolf
- 4. roč. Zakoutsky Karel
- 5. Ježek Josip
- neprospěl Hoch Rudolf (1. roč.)
- na začátku roku zapsano 5 žáků, skončili 3
- na interním školním koncertě hraje Josip Ježek Koncertino no. 3 od Verrimsta (s doprovodem klavíru)

1925/1926

- 2. roč. Fabijanović Petar
- 4. roč. Audi Rudolf
- 5. roč. Zakoutsky Karel
- 6. roč. Ježek Josip

1926/1927

- 1. roč. Jagić Franjo; Sabljari Ivan
- 2. roč. Chmelik Josip
- 3. roč. Fabijanović Petar
- 5. Audi Rudolf
- 6. Zakoutsky karel

- neprospěl Brenda Antun (3. roč.)
- zapsáno 8 žáků, dokončilo 6

1927/1928

- 2. roč. Sabljar Ivan
- 3. roč. Brinda Antonin; Chmelik Josip
- 4. roč. Fabijanović Petar
- tabulka se statistikou ukazuje, že někteří studenti na vysoké škole studovali kontrabas obligátně, jména nejsou uvedená.
- na školním koncertě hraje Josip Ježek: Ljapunov: Sextet pro klavír, 2 housle, violu, cello a kontrabas, op. 63

1928/1929

- 2. roč. Sabljar Ivan, Záhřeb; Sitek Adolf, Hrušov
- 3. roč. Jagić Franjo, Krapina
- 4. roč. Chmelik Josip, Ujezd
- 5. roč. Brinda Antun, Bratkovice; Fabijanović Petar, Brač
- na školním koncertě hrají Josip Ježek (střed.4.roč.), Antun Brinda (střed.4.roč) a Franjo Jagić (střed.3.roč.): Verrmist – Air Populaire (Variace), pro 3 kontrabasy

1929/1930

- 3. roč. Sitek Adolf, Hrušov
- 4. roč. Jagić Franjo, Krapina
- 5. roč. Chmelik Josip, Ujezd
- 6. roč. Brinda Antun, Bratkovice; Fabijanović Petar, Sutivan – Brač
- na středním stupni zapsáno 5 žáků a na vysoké zapsán jeden, není uvedeno jméno žáka, ani kdo ho učil.
- na školním koncertě hrál Antun Brinda (střed.4.roč.) s doprovodem klavíru: Jaksch: *Elegija kontrabas*

1930/1931

- 4. roč. Jagić Franjo, Krapina
- 5. roč. Chmelik Josip, Ujezd
- absolvoval Fabijanović Petar
- na středním stupni zapsáni 2 žáci a na vysokém jeden, znovu není uvedeno jméno a ani učitel/profesor

1931./1932.

- 1. roč. Marinković Ivan, Postire – Primorska; Miš Božidar, Tijesno – Primorska
- 5. roč. Jagić Franjo, Krapina – Savska
- stáž: Fabijanović Petar, Sutivan – Primorska
- na středním stupni zapsáni 4 žáci a na vyšším 1 obligátně

1.3.5. Další aktivity v Záhřebu

V rozhovoru s Tomášem Tuláčkem jsem se dozvěděl o dalších aktivitách R. Tuláčka, které předtím nebyly nikde poznamenány.

První osobnost, o které bych se zmínil, je Juraj Stahuljak (1901–1975). Byl to středoškolský profesor dějin a zeměpisu, varhaník, sbormistr, korepetitor a skladatel. Byl členem velké hudební rodiny, která hrála za posledních sto let důležitou roli v chorvatské hudební a kulturní životě. O rodině je napsaná četná literatura a dokonce i Chorvatská televize natočila v roce 2014 dokumentární film *Stahuljak, jedna rodina* (chorv. *Stahuljak, jedna obitelj*).⁸⁴ Juraj Stahuljak byl velice produktivní skladatel a napsal na sto skladeb. Je zajímavé, že svoji sonátu pro housle a klavír napsal pro Bohumila Tuláčka.

Podle Tomáše Tuláčka to byl blízký přítel Rudolfa a Bohumila, který je také při koncertech doprovázel na klavír. Sehnal jim také dobře placené hraní, že spolu hráli hudbu pro němý film v dnešním kině Europa ve Varšavské ulici.

---

⁸⁴ <http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=2041> [14.4.2018]

Kino bylo otevřené v roce 1925. Sál, který má dnes kapacitu 500 lidí, byl vhodný i pro akustické koncerty. Záhřebská filharmonie zde za působení R. Tuláčka také občas hrála, ale pravděpodobně v komornějším obsazení, jelikož se na pódium vejde pouze 16 hráčů.⁸⁵ Jen pro zajímavost, když podruhé filharmonii řídil Oskar Nedbal v roce 1930, koncert se hrál právě zde a na programu byl Mozart *Symfonie g moll*, V. Novák *Slovácká svita op. 32* a přehra z opery *Oberon* C. M. von Webera.⁸⁶

Další osobnost byl kolega R. Tuláčka, profesor zpěvu na akademii, Milan Reizer (1882. – 1946).⁸⁷ Ten organizoval v rodném Samoboru hudební večery, kterých se zúčastňovali také Tuláčkovi.

Tomáš Tuláček se také zmiňuje, že se přátelil s velkou českou sopranistou Zdenkou Zikovou (1902-1995), která nějakou dobu působila v Záhřebu.⁸⁸

R. Tuláček také vystupoval sólově na událostech pořádaných českou menšinou v Záhřebu. „*Samostatná vstoupení Rudolfa Tuláčka byla vysoce ceněna. Jeho hra je prohlašována za mistrovský výkon, zdůrazňována je i paměť, vroucnost přednesová, rázovitost, akcentace, jistota ve flažoletech, dále prstová technika a lehkost hry, která prý spíše připomíná hru na violoncello. Na programu jsou*

---

⁸⁵ <http://www.kinoeuropa.hr/o-nama> [14.4.2018]

⁸⁶ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996.* Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996., s. 108.

⁸⁷ <http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=5232> [3.4.2018]

⁸⁸ <https://operaplus.cz/zdenka-zikova-pohnuty-osud-velke-ceske-pevkyne/>

*skladby české a světové kontrabasové literatury (Černý, Dvořák, Geissel, Kukla, Míšek, Stein, Tenaglia a také Tuláček)“.*⁸⁹

Hledal jsem případné kritiky koncertu, ale v žádném zdroji⁹⁰, který mi v archivu doporučili, jsem nic nenašel. Jan Staněk ve své práci prezentoval výběr z kritik, které prof. Miroslav Gajdoš dostal od dcery R. Tuláčka. Dvě z pěti kritik jsou v chorvatštině a považuji za přínosné je tedy v rámci této práce přeložit.

První kritika:

„Hrvatsko pravo“, 13. února 1911, Záhřeb... V následující části [koncertu] jsme měli příležitost slyšet jednu vzácnou produkci: sólo na kontrabas za doprovodu klavíru, kterou vykonal p. R. Tuláček s opravdovou mistrovskou schopností. Odehrál dva kusy: *„Simandlův koncert“* (2. větu) a Kuklinovo *„Impromptu“*. Umělec ovládá svůj nástroj s mimořádnou jistotou, a všechny těžké přechody zvládá v opravdovou lehkost na tomto velkém nástroji, takže působí jako cello. Zvlášť druhá skladba, Kuklina, dává mu příležitost, aby ukázal rychlost prstů. Posluchači pochopili jeho mistrovskou hru, a po každé skladbě mu srdečně a bouřlivě tleskali...

Druhá kritika:

„Novosti“, 7. 4. 1936, Zagreb: ...Nadšeně bylo uvítáno i vystoupení výborných umělců p. prof. Rudolfa Tuláčka (kontrabas) a jeho paní Boženy (klavír), kteří s opravdovou uměleckou schopností a s nepopsatelným sólistickým nasazením, na svém na podiu vzácně viděném nástroji (na kontrbasu), zahráli Míškovu *„Andante cantabile“*, Dvořákovu *„Humoresku“*, a na všeobecnou žádost nadšených posluchačů [zahráli] ještě jednu větu československého nápěvu, která v neustálé gradaci ve velkém končí s *„Gdje je stanak moj“* a *„Oj Slaveni“* ...“

---

⁸⁹ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

⁹⁰ *Bibliografija, rasprava i članaka, muzika*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1986.

/Zagreb/
"Hrvatsko pravo", 13. veljače 1911: ...U sliedečkoj točki imali smo prigodu čuti jednu riedku produkciju: solo na kontrabasu uz pratnju glasovira, što ga je izveo g. R. Tulaček pravom majstorskom vještinom. Odgudio je dvije piese: "Simandl koncert"/2. stavak/ i Kuklin, "Impromptu". Umjetnik vlada svojim glasbalom vanredno sigurno, a sve teške skokove hvata pravom lakoćom na tom velikom instrumentu, tako da djeluje poput cella. Osobito druga stvaroa, Kuklina, dala mu priliku, da pokaže hitrinu prstiju. Občinstvo je shvatilo njegovu majstorsku igru, pa mu je poslije svake točke srdačno i burno povladjivalo. ...

/Zagreb/
"Novosti", 7.4.1936: ....Oduševljeno je pozdravljen i nastup odličnih umjetnika g. prof. Rudolfa Tuláček /kontrabas/ i njegove gospodje Božene /glasovir/ koji su pravom umjetničkom vještinom i sa neopisivom podatnošću soliste prema sv m na koncertnom podiju dosta rietkom instrumentu te us osobito diskretnu i prilagodjenu pratnju izvadjali Mišekov "Andante cantabile", Dvořákovu "Humoresku" te na sveopći zahtjev oduševljene publike još jednu kitu čehoslovačkih napjeva, koji u neprestanoj gradaciji maestrozno svršavaju sa "Gdje je stanaak moj" i "Oj Slavani! .....

Kritiky originálně v chorvatštině.

V Záhřebu bylo v roce 1910 na 1212 Čechů a v roce 1931 už 2136⁹¹. Celkově jich bylo v Chorvatsku v roce 1930 kolem 40 000. Dnes zůstala již jen čtvrtina. Přestože česká menšina v Chorvatsku není největší, je určitě nejorganizovanější a nejaktivnější.⁹²

Když Tuláčkovi žili v Záhřebu, byla aktivní dvě hlavní sdružení: Český vystěhovalec (později změnil jméno v Československou obec) a Česká beseda. V roce 1937 se spolky sjednocují. I předtím spolky spolupracovaly, ale sjednocení nebylo možné kvůli předsudku, že Beseda je pro vyšší vrstvy a obce pro obyčejný lid. Rozdíl nebyl jenom v tom, zdali jsou členy bohatí, nebo chudí, ale také aktivity sdružení. Obec se nacházela v pivovaru v Gajeve ulici 5 a členové hráli šachy, kuželky, zpívali, chodili na výlety a v knihovně převažovala literární díla. Beseda se víc zabývala kulturou a organizovala např. velice aktivně amatérské divadlo. Obec měla přednost, protože měla víc členů. V tomto období, vycházelo také několik různých novin v češtině.⁹³

⁹¹ LIPOVAC, Marijana a Franjo VONDRAČEK. *Česi Zagrebu - Zagreb Česima*. Zagreb: Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2009. ISBN 978-953-95461-3-5., s. 201.

⁹² <http://www.cesi-zagreb.hr/Zagreb-hr.asp> [13. 2. 2018]

⁹³ LIPOVAC, Marijana a Franjo VONDRAČEK. *Česi Zagrebu - Zagreb Česima*. Zagreb: Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2009. ISBN 978-953-95461-3-5., s. 201-202.

Tuláčkovi byli zapojeni spíše do práce České besedy, a vystupovali na jejích akcích.⁹⁴

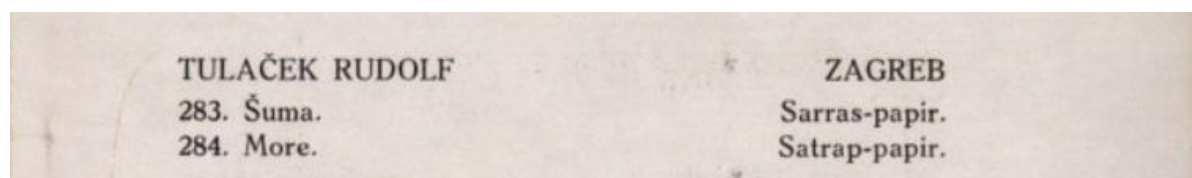
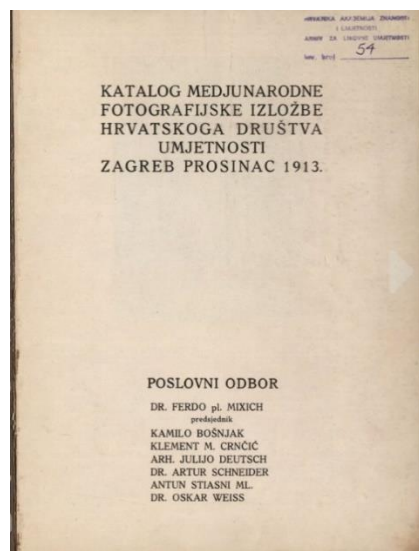
Během častých cest byl R. Tuláček několikrát v Terstu a tam si pořídil svůj cenný nástroj. Nepovedlo se mi dohledat, kde se nástroj dnes nachází. Podle Tomáše Tuláčka by mohl být někde v Brně.⁹⁵

Mimohudební aktivita

Zmínil bych se také o mimohudební aktivitě R. Tuláčka.

V diplomové práci Jana Staňka jsem přečetl, že měl rád fotografování a cestování. Moc mě potěšilo, když jsem narazil na informaci, že měl dvě své fotografie (*Les*⁹⁶ a *Moře*) vystavené na *Mezinárodní výstavě fotografií* v prosinci 1913 v Uměleckém pavilonu v Záhřebu (fotografie budovy je z roku 1916). Pramen můžeme dohledat v digitální sbírce Chorvatské akademie vědy a umění (DiZbi.HAZU).⁹⁷

Nemám informaci, kde se fotografie nachází dnes. Podle Tomáše Tuláčka zdědila celou pozůstalost po smrti manželky Emílie rodinná přítelkyně Milada Heligrová, která je nejspíše ještě naživu.

⁹⁴ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Chor. Šuma.

⁹⁷ <http://dizbi.hazu.hr/object/view/nmjpceb2qP> [5.4.2018], s. 14.

Rodina

V roce 1923 se v Záhřebu R. Tuláček oženil s Boženou (roz. Jandourkovou).⁹⁸ Božena se narodila v roce 1902⁹⁹ v Jičíně a její rodina žila poblíž Tuláčkových. Hrála amatérsky na klavír, ale Tomáš Tuláček ji slyšel hrát a říkal, že měla skvělou techniku a byla opravdu výborná klavíristka. Doprovázela R. Tuláčka. V Záhřebu se jí moc nelíbilo a chtěla zpátky do Čech. Nikdy se pořádně nenaučila chorvatsky a bylo pro ní nepříjemné, když se jí třeba lidé smáli v obchodě a komentovali, že je to to typické pro „pemce“.¹⁰⁰ Byla dost izolovaná a bavila se převážně s Čechy.¹⁰¹

Dcera Emilie Balátová-Tuláčková se narodila v Záhřebu 1. 11. 1926.¹⁰² kde chodila také do doplňkové školy pro Čechy. Škola začala s působením v 1931 a nacházela se v Krajišské ulici. Většina přistěhovalců z Česka počítala s případným návratem do vlasti a proto byla potřeba, aby děti měly stejné vzdělání jako ve vlasti, aby mohli pokračovat ve studiích v Česku. Škola měla 4 skupiny a kromě češtině a literatury se učily dějiny, zeměpis a zpěv, podle stanov československého Ministerstva.¹⁰³

Emilie poté „studovala botaniku na Masarykově univerzitě v Brně, nejprve učila na různých středních školách, potom v Geobotanické laboratoři ČSAV, v Botanickém ústavu ČSAV, v Ústavu experimentální fyto techniky aj. Zabývala se

---

⁹⁸ Věnoval jsem velké úsilí a hodiny v archivech v Záhřebu, abych dohledal víc informací o tom kde se vzali atd. Přestože v katalogu absolventů Pražské konzervatoře je uvedeno, že byl katolík, v rozhovoru s Tomášem Tuláčkem, jsem se dozvěděl, že to určitě nebyl. Vlastně nebyl nikdo v rodině a neměli pozitivní názor na křesťanství. Bylo mi řečeno, že by oni nechtěli, aby se zmiňovalo její vyznání. V té době se lidi báli a nechtěli to veřejně říkat. Takže, pro případný další výzkum, bych chtěl sdělit, že v křesťanských institucích je marné hledat prameny.

⁹⁹ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

¹⁰⁰ České menšiny se také v Chorvatsku říká „pemci,“ občas se to používá v negativním smyslu.

¹⁰¹ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

¹⁰² Rodný list se nachází v „Matični ured ČRNOMEREC“ pod jménem „Tuláček Emilija Božena“: <https://e-uprava.apis-it.hr/igrast/servlet/GradjaniUpitPrim>

¹⁰³ LIPOVAC, Marijana a Franjo VONDRAČEK. *Česi Zagrebu - Zagreb Česima*. Zagreb: Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2009. ISBN 978-953-95461-3-5., s. 202–203.

*mj. výzkumem mokrých a vlhkých luk a savan. Spoluautorsky se podílela na Ekologii lučních porostů (1985).*¹⁰⁴

Její manžel byl známý český ornitolog RNDr. František Balát (1925 – 1992). Děti neměli.¹⁰⁵

Tomáš Tuláček vzpomíná, že plynule mluvila francouzsky, anglicky, německy a přednášela a byla uznávána po celé Evropě.¹⁰⁶

Neměla pěkný konec života. Poté, co jí zemřel manžel se hodně změnila. Také, hlavní orgány ji přestávaly fungovat a upadala do bezvědomí. Byla ve špatném stavu.¹⁰⁷

Zemřela 21. 5. 2005 v Nelepeč-Žernůvce¹⁰⁸ a měla velký pohřeb.

Zajímá mě také o to, kde v Záhřebu bydleli. Tomáš Tuláček říká, že Rudolf bydlel v kasárnách, kterým se říká „barake“. Dohledal jsem, že je postavili během první světové války na školním hřišti dnešního V. gymnázia. Byly určeny pro uprchlíky z Istrie a také tam bydleli srbští vojáci. Kasárna byla zničena v roce 1931.¹⁰⁹

Tato informace mi přišla podivná, ale Tomáš Tuláček mi říkal řadu detailů o tom, jak se jim v těch kasárnách žilo, takže je možné, že tam opravdu nějakou dobu bydleli. V žádném zdroji jsem se nedočel, že by tam bydleli Češi, ale podle vyprávění Tomáše Tuláčka jich tam bylo dost.

---

¹⁰⁴ <https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2007/cislo-3/list-do-pamatniku-karla-kousala.html> [13.4.2018]

¹⁰⁵ <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/frantisek-balat-53768> [13.4.2018]

¹⁰⁶ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

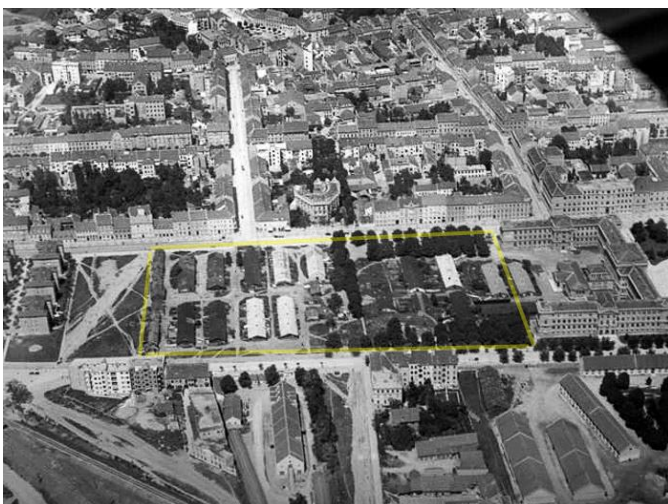
¹⁰⁷ Vzpomíná Tomáš Tuláček.

¹⁰⁸

[http://www.biblioteka.cz/\(S\(pqafn255odcec4554bsioyu0\)\)/Pages/Biblioteky/AutorDetail.aspx?ID=dfcc0821-affc-11e6-9b98-c4449d194ccb](http://www.biblioteka.cz/(S(pqafn255odcec4554bsioyu0))/Pages/Biblioteky/AutorDetail.aspx?ID=dfcc0821-affc-11e6-9b98-c4449d194ccb) [13.4.2018]

¹⁰⁹ <https://www.hkv.hr/reportae/lj-krinjar/9269-zagrebaki-gradonaelnik-zabranio-puenje-lula.html> [13.2.2018]

Školní hřiště dnešní V. gymnazie z doby kdy tam ještě byla kasárna

V práci Jana Staňka se můžeme dočíst v popisu jedné fotografie v přílohách „Roh ulic Gundulićeva – akademie a Ilice, kde v č. 188 Tuláčkovi bydleli.“

V tomto případě nevím, zdali je myšlena ulice Gundulićova č. 188 nebo Ilice č. 188. Roh Gundulićove a Ilice, které vidíme na fotografii (kterou přiložil Jan Staněk), neodpovídá ani jedné z adres.

Tomáš Tuláček říkal, že Bohumil bydlel v třípokojevém bytě v Primoske ulici na č. 8. Je přímo v centru, ani ne kilometr od divadla.

1. Primorska ulice č. 8, kde bydlel Bohumil, 2. HNK, 3. „barake“ (kasárny) kde údejně R. Tuláček bydlel. Můžeme vidět, že všechny 3 lokace jsou v samém centru.

Bohumilova žena se také jmenovala Božena a měli spolu 3 dětí: Nejstarší Vlastu (1913), Jana (1925) a Václav. Otec Tomáše Tuláčka byl Jan, který je stále naživu ve věku 93 let, ale už není schopný pomoci s nějakými dalšími informacemi.

Rodiče Tomáše Tuláčka se poznali na České doplňkové škole v Záhřebu. Otec jeho maminky byl Franjo Vavruška, který působil jako sólo hornista v HNK a byl v Záhřebu velmi váženou osobností.¹¹⁰

Sestra R. Tuláčka Růžena bydlela v Záhřebu u něj. Potom se vdala za nějakého úředníka a měla příjmení „Dyková“. Byla modistka a měla obchod, kde prodávala luxusní klobouky a např. rukavice. Řemeslo se naučila v bohaté židovské rodině Mautner,¹¹¹ která měla tkalcovnu v Plhově.¹¹² Na konci života měla finanční problémy, protože jí komunisté po válce obviňovali, že byla kapitalistka a zneužívala dělnickou třídu a také její manželství nebylo moc šťastné. Dostávala malý důchod a musela jí pomáhat rodina.¹¹³

Podle Tomáše Tuláčka rodina s financemi v Záhřebu neměla problém. Třeba, jeho dědeček Franjo Vavruška měl doma služky, které uklízely a vařily.

Bohumil se stěhuje s rodinou do Prahy v roce 1934. kde působil jako člen orchestru Národního divadla, Rádia, FOK atd.¹¹⁴ Finančně na tom nebyl moc dobře, protože kolem roku 1935 nastoupila velká finanční krize.

1.4. Brno

V roce 1937 se R. Tuláček stěhuje do Brna, kde přijal místo profesora kontrabasu na konzervatoři. Učí zde nejdříve kontrabas a obligátní klavír a pak jenom kontrabas jako hlavní obor.¹¹⁵

„Pro svoji vynikající pedagogickou činnost byl Rudolf Tuláček v roce 1948 pověřen též vyučováním na nově zřízené Janáčkově akademii múzických umění, kde až do své smrti úspěšně vedl kontrabasové oddělení. Ve svém vyučovacím

---

¹¹⁰ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

¹¹¹ <http://www.smirice.eu/lide/lide/mautner.htm> [10.4.2018]

¹¹² https://cs.wikipedia.org/wiki/Tepna_N%C3%A1chod

¹¹³ Tamtéž.

¹¹⁴ *Leksikon jugoslavenske muzike*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984., s. 478

¹¹⁵ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

*plánu vychází ze školy Františka Černého a etud Simandla, Hrabětových a Gregorových. Cvičí se i jeho vlastní technická cvičení a studium dvojhmatů.*¹¹⁶

Někteří ze studentů z Brna byli: Jan Kment, Alois Kříž, Karel Kopřiva, Ladislav Odstrčil, Zdeněk Polster, Evžen Pavlák, Jan pokorný, Miroslav Švábenský, Eva Budilová-Naňková a dal.¹¹⁷

Měl jsem možnost mluvit s dvěma jeho bývalými žáky z Brna.

První z nich je Adolf Hudec, který si toho moc nevzpomínal. Jediná věc, která mu ale zůstala ve vzpomínkách je, že do školy musel nosit uhlí v kyblíku pro ohřívání.

Druhý je Miloš Ventruba (narozen 25.3.1935)¹¹⁸ a ten si toho už vybavil víc. Miloš je syn Juliuse Ventruby, který byl nástupce R. Tuláčka na konzervatoři v Brně. První vzpomínka, kterou má na profesora R. Tuláčka je, že když jednou přišel na hodinu dobře připraven, přehrál etudu a byl rád, že to má už za sebou, R. Tuláček mu na to říkal „*Pěkný to bylo, že? Tak ještě jednou!*“ Jinak říkal, že R. Tuláček byl jako profesor moc příjemný, nekřičel, ale budil velký respekt, takže se bál přijít nepřipraven. Na hodinách doprovázel studenty na klavír a vzpomíná, že se hrály třeba etudy od Simandla. Miloš Ventruba studoval jen tři čtvrtě roku, než R. Tuláček zemřel.

Víc informací o pedagogické činnosti a působení v Brně zpracoval Jan Staňek ve své práci v kapitolách „*Tuláčková pedagogická činnost*“ a „*Konzervatoř Brno*“, ve které dal dohromady všechny skladby, se kterými jeho žáci vystoupili za jeho působení 1937–1954.

R. Tuláček „[...] v posledních letech svého života trpěl arteriosklerózou a anemii, neznal oddechu. Na kontrabas hrál až do posledního vydechnutí. Umírá ve svém bytě¹¹⁹ po přehrání svého velmi náročného Koncertu cis moll dne 17. září roku 1954 večer.“¹²⁰

---

¹¹⁶ Tamtéž.

¹¹⁷ GAJDOŠ, Miroslav. *SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti*. KROMĚŘÍŽ, 1994.

¹¹⁸ GAJDOŠ, Miroslav. *SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti*. KROMĚŘÍŽ, 1994., s. 160

¹¹⁹ Na adrese Minská 14, Brno (z rozhovoru s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018)

¹²⁰ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

2. Skladby R. Tuláčka

R. Tuláček napsal 9 skladeb. První dvě skladby *Impromptu* a *Feuille d'album* napsal už roce 1906 během studia na Pražské konzervatoři. V Záhřebu napsal tři skladby: *Berceuse* (Ukolébavka – 1919), *Chant d'amour* (Píseň lásky – 1920) a *Valse miniature* (Miniaturní valčík – 1926). V Brně napsal dalších pět skladeb: *Koncert cis moll* (1942), *Scherzo* (1944), *Preludium* (1945), *Pohádka* (1945) a *Úvod k suitě* (1953).

Vydavatelství Recital Music vydalo *Feuille d'album*, *Koncert cis moll*, *Scherzo* a pod názvem „Three Pieces for Double bass and Piano“ jsou vydané *Berceuse*, *Chant d'amour* a *Valse miniature*.¹²¹ V plánu je také vydání *Úvodu k suitě*.¹²²

Rukopisy skladeb se nacházejí v archivu konzervatoře v Brně. Tomáš Tuláček také má rukopis *Koncertu*. Všechny noty, které vydalo Recital music, dostali od Tomáše Tuláčka.¹²³

Editor vydavatelství David Heyes napsal v blogu, že o R. Tuláčku poprvé slyšel od Tomáše Tuláčka, se kterým náhodou hrál orchestrální projekt. Tak to všechno začalo.¹²⁴

V práci Jana Staňka můžeme najít stručný popis a rozbor všech skladeb.

---

¹²¹ <http://www.recitalmusic.net/spweb/details.php?catno=RM021> [5.4.2018]

¹²² Rozhovor s editorem Davidem Heyesem3. dubna 2018.

¹²³ Rozhovor s Tomášem Tuláčkem 8. února 2018.

¹²⁴ <https://www.vitoliuzzi.com/history-15/> [4.4.2018]

3. Můj výzkum

3.1. Diplomová práce Jana Staňka

Diplomová práce Jana Staňka je nejrozsáhlejším zdrojem pramenů o životě a díle R. Tuláčka. Psát o R. Tuláčkově mu doporučil prof. Miloslav Gajdoš, protože v roce 2004 bylo padesáté výročí úmrtí. V rámci výročí byl také organizován koncert 18. 2. 2004 v sále konzervatoře v Brně. Sólově na kontrabas hráli skladby R. Tuláčka profesor z JAMU Miroslav Jelínek a profesor z konzervatoře v Brně Martin Šranko.¹²⁵

Ve své práci Jan Staňka vychází ze zdrojů a pramenů, které během léta dohledal prof. Miloslava Gajdoš. Byl např. v archivu akademie v Záhřebu, setkal se s dcerou R. Tuláčka, která mu dala řadu vzácných dokumentů, má podrobný přehled toho, co se nachází v archivech v Brně a má rukou psané noty Tuláčkových skladeb.¹²⁶

Jeho práce ještě obsahuje zajímavou kapitolu „Tuláčková metodika podle F. Warneckeho,“ kde se nachází „Metodické poznámky [R. Tuláčka] formulované na základě vlastního překladu knihy Friedricha Warneckeho – Dějiny smyčcových nástrojů, dějiny kontrabasu.“

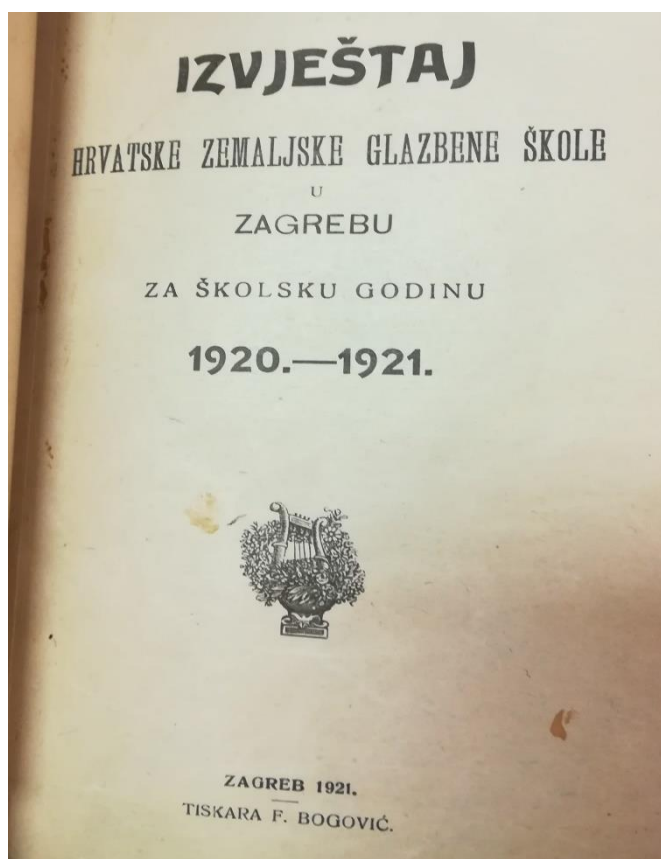
---

¹²⁵ http://www.czechmusic.org/kalendar.2004-2.ra_79.ak_1895 [5.4.2018]

¹²⁶ Rozhovor s prof. Miloslavem Gajdošem a Janem Staňkem 28. března 2018.

3.2. Výzkum v Záhřebu

Svůj výzkum v Záhřebu jsem začal v archívu akademie tj. HGZ. Jak jsem se už zmínil, našel jsem tam *Roční zprávy* (chor. *Izveštaj*).

Kritiky koncertu a kulturních události z té doby se nacházejí¹²⁷ v *Bibliografii rozprav a článku*,¹²⁸ ale o Tuláčkovi se tam nezmiňují.

Nachází se tam také knížka *Chorvatská hudba a Chorvatské rádio*, ve které jsem dohledal relevantní prameny o aktivitách rádia.¹²⁹ Také jsou tam encyklopedie *Chorvatské národní divadlo 1894-1969*,¹³⁰ knížka *Záhřebská filharmonie 1871-1996*.¹³¹

V archivu HNK mají jenom noty a program představení.

¹²⁷ Rozhovor s Nadom Bezić, archivářkou HGZ 15. září 2017

¹²⁸ *Bibliografija, rasprava i članaka, muzika*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1986.

¹²⁹ ČUNKO, Tatjana. *Hrvatska glazba i Hrvatski radio*. Zagreb, 2012. ISBN 978-953-6173-44-0.

¹³⁰ *Hrvatsko narodno kazalište 1894 – 1969*. Zagreb: Izdavačko knjižarsko poduzeće Naprijed, Hrvatsko narodno kazalište, 1969.

¹³¹ *Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996*. Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996.

Všechny podrobnější zdroje o dějinách HNK jsou k dispozici v Oddělení pro dějiny chorvatského divadla (chor. Odsjek za povijest hrvatskog kazališta)¹³² v rámci Chorvatské akademie pro vědu a umění (HAZU). Tam mi bylo řečeno, že o Tuláčkovi nic nemají a odkázali mě na encyklopedii o HNK. Tomáš Tuláček říkal, že tam ale dohledali prameny o jejich druhém dědečkovi Franji Vavruški.

V rámci HAZU je také Oddělení pro dějiny chorvatské hudby (chorv. Odjek za povijek chorvatské hudby). Tam je možno dohledat různé zdroje o komorní a orchestrální hudbě v Záhřebu, které by mohly být relevantní. Bohužel z časového vytížení jsem se tomu nemohl podrobněji věnovat.

Část dokumentu¹³³ je také v Chorvatském státním archívu (chorv. Hrvatski državni arhiv).¹³⁴ Tam je ale nezařazených dokumentů za 200 let a pro moji práci jsem našel všechny relevantní prameny v encyklopedii a ostatních knížkách o HNK.

Byl jsem také v Státním archivu v Záhřebu¹³⁵ (chorv. Državni arhiv u Zagrebu),¹³⁶ ale tam jsem žádný pramen nedohledal.

V Chorvatském spolku skladatelů (chor. Hrvatsko društvo skladatelja),¹³⁷ o R. Tuláčkovi nemají nic.

V archivu Záhřebské filharmonie mi bylo řečeno, že všechny dokumenty před rokem 1950 jsou nevratně ztracené. Takže jsem čerpal z *knížky Záhřebská filharmonie 1871–1996*, která byla vydaná v 1996 na stodvacátépaté výročí nepřetržité práce orchestru.

Důležité bylo pro mě objevení článku také o Bohumilu Tuláčku v Lexikonu jugoslavenské muzike,¹³⁸ který jsem našel v Lexikografském ústavu Miroslav Krleža (chor. Leksikografski zavod Miroslav Krleža).

Zbytek literatury jsem našel v Městské knihovně.¹³⁹

---

¹³² http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/jedinice/odsjek_za_povijest_hrvatskog_kazalista/ [15.4.2018]

¹³³ V aktuálním rozpisu: 893 – ACTA THEATRALIA. Poznamenal jsem si, že pro další výzkum by pozoruhodný mohli být: s.4 – č. 8, s.25 – č. 11, s. 52 – č. 1910.

¹³⁴ <http://www.arhiv.hr/hr-hr/> [15.4.2018]

¹³⁵ <http://daz.hr/> [15.4.2018]

¹³⁶ Neplést s Chorvatským státním archívem.

¹³⁷ <http://www.hds.hr/> [15.4.2018]

¹³⁸ *Leksikon jugoslavenske muzike*. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984., s. 478.

¹³⁹ <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/gradska-knjiznica/61> [15.4.2018]

Na Múzické akademii Univerzity v Záhřebu jsem našel pouze jednu diplomovou práci, která se zmiňuje o R. Tuláčkovi a podrobněji se o ní zmíním v další kapitole.

Kvůli časovému omezení jsem nemohl navštívit archiv České besedy v Záhřebu, ale pro další výzkum by to byla první instituce kterou bych navštívil.

3.3. Setkání s Tomášem Tuláčkem

S Tomášem Tuláčkem jsem se setkal v Trenčíně na Slovensku, kam jsem za ním jel na otočku 8. února 2018. Tomáš momentálně bydlí v Bánovce nad Bebravou.

Setkali jsme se v kavárně a mluvili nepřetržitě 4 hodiny. Pan Tuláček byl velice ochoten pomoci a potěšil ho můj zájem o jeho rodinu. Říkal ale, že spoustu věcí si už nepamatuje, jelikož nikdy nemyslel, že by takové věci někoho mohly zajímat. Mluvili jsme v chorvatštině, kterou ovládá velice plyně. Naučil se ji sám a pomáhala mu jeho teta Vlasta (nejstarší dcera Bohumila). K tomu ho motivoval fakt, že kamarádi z Chorvatska byli jeho častými hosty i potom co se jeho rodina přestěhovala zpátky do vlasti a on jim chtěl rozumět.

Sám také dělal výzkum v archivech v Záhřebu, Brně a Jičíně.

Během rozhovoru jsem se dozvěděl také řádu interních věcí o rodině, ale pan Tuláček mě poprosil, abych se o nich v práci nezmiňoval.

Rozhovor mám nahrán v celku a podle nahrávky jsem ho poté zaznamenal ve formě textu.

Tomáš Tuláček (Praha, 1955) studoval housle na pražské konzervatoři u prof. Josefa Micky a na pražské HAMU u prof. Nory Grumblíkové. V roce 1983 dostal stipendium a možnost studovat u prof. Yfrah Neemana na Guildhall School v Londýně. Po ukončení studia zůstal v Londýně, kde působil 20 let jako umělec a pedagog. Nahrál dvě CD a dnes působí jako sólista a v rámci Ensemble Moscheles.

4. Nepravdivé a nepřesné informace o R. Tuláčkoví

Během hledání materiálů a informací, které jsem použil v této práci, jsem zkoumal mnoho zdrojů. Většina z nich obsahovala pouze stručné informace o životě Rudolfa Tuláčka a jeho profesních aktivitách. Drobné rozdíly byly v tom, ve kterém jazyce byly informace napsané, a jestli se zaměřily na působení v Česku, nebo Chorvatsku. Také záleželo na tom, na jakou činnost R. Tuláčka byly zaměřeny, a to buď na interpretační, pedagogickou, nebo skladatelskou. Snažil jsem se nepřehlédnout žádný, byť i nejstručnější text, a doufal jsem, že naleznou novou, zajímavou informaci, která zvětší přínos této práce. Během hledání jsem zjistil, že řada informací je rozdílných a rozhodl jsem se věnovat tomuto problému celou samostatnou kapitolu.

Jako příklad bych poukázal na několik nepravdivých informací v diplomové práci „*Historie kontrabasové třídy na JAMU v Brně*“ napsané v roce 2011 na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. Autorem práce je Bc. A Marek Švestka.

V pátém odstavci na straně sedm píše: „*Rudolf Tuláček byl Bechův nejlepší žák a tak po jeho smrti v roce 1937 na jeho místo nastupuje.*“ Tvzení, že R. Tuláček byl Bechův žák je podle mých zdrojů nepravdivé a autor diplomové práce neuvedl zdroj z kterého informaci čerpal. Osobně jsem na tuto informaci nikde nenarazil. Václav Bech studoval stejně jako R. Tuláček na pražské konzervatoři u profesora Františka Černého, ale přesně deset let před Tuláčkem (1891-1897).¹⁴⁰ V životopise, který napsal sám R. Tuláček, o tom není žádná informace. Je určitě možné, že byli v kontaktu, a že spolu měli konzultace. Václav Bech působil v České filharmonii od 1901 do 1902,¹⁴¹ a R. Tuláček nastoupil na Pražskou konzervatoř v r. 1901. Potom, od r. 1902 do 1909, kdy byl R. Tuláček v Praze, zde již Václav Bech nepůsobil¹⁴². Takže se jedná pouze o jeden rok (1901–1902), kdy žili ve stejném městě. Pokud pozorujeme, jak detailně R. Tuláček svá pražská léta popsal, můžeme¹⁴³ očekávat, že by se určitě zmínil i o tom, že chodil na konzultace u Václava Becha.

---

¹⁴⁰ GAJDOŠ, Miroslav. *SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti*. KROMĚŘÍŽ, 1994., s. 13.

¹⁴¹ http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=19982
[5.4.2018]

¹⁴² Tamtéž.

V třetím odstavci na straně devět píše: „*Rudolf Tuláček se narodil 25. srpna 1885 v Jičíně.*“ Podle Rudolfa Tuláčka to není pravda, on začíná svůj životopis: „*Narodil jsem se 15.7.1885 v Jičíně v Čechách [...].*“¹⁴⁴ Také žádný jiný zdroj neuvádí, že by se R. Tuláček narodil v srpnu, a autor diplomové práce sám uvedl správné datum narození až na straně 7, kde ho napsal čísly.

Hned v následující větě píše: „*Už jako začínající kontrabasista hrává [v] Jičínském studentském orchestru.*“ Nikde jinde tato informace není k dostání. R. Tuláček píše: „*účinkoval jsem s městskou hudbou zvláště na různých plesech, při divadle a různých příležitostech na violoncello nebo kontrabas*“¹⁴⁵ a Jan Staněk ve své práci napsal, že se R. Tuláček spolu „s bratrem dostává do Jičínského městského orchestru, a to již jako kontrabasista.“¹⁴⁶ Marek Švestka neuvádí zdroj informace. Sám jsem nenašel žádnou informaci o existenci specifického Jičínského studentského orchestru. Jan Staněk ve své práci také neuvádí zdroj, kde našel, že se jednalo o městský orchestr. Také jsem nenašel informaci o existenci Jičínského orchestru. Je pravděpodobné, že se jednalo o orchestr, ale je také možné, že to byl komorní soubor. Takže se asi ze strany obou autorů diplomových prací jednalo jenom o jejich vlastní předpoklad.

Ve stejném třetím odstavci na straně devět píše: „*Roku 1909 vyhrál konkurz a stal se sólo basistou Zagrebšské opery.*“ Tohle je jediný zdroj který uvádí, že se R. Tuláček zúčastnil konkurzu na místo sólokontrabasisty. R. Tuláček píše: „*V roce 1909 angažovala nově otevřená opera v Záhřebu téměř celý orchestr z Prahy s kapelníkem M. Zunou, který mě angažoval jako sólokontrabasistu.*“¹⁴⁷ Autor neuvádí zdroj a není možno si informaci ověřit.

V další větě napsal: „*Od roku 1920 je jmenován profesorem na akademii v Zagrebu.*“ Přestože se dnes na konzervatoři pedagogům říká „profesor/profesorka,“ měl R. Tuláček po dobu svého působení služebně titul učitele, nikoliv profesora. Slovy samotného R. Tuláčka: „*Od roku 1920 působil jsem též jako učitel na záhřebské konzervatoři.*“¹⁴⁸ Velký počet zdrojů uvádí dnešní název instituce bez toho, aby se také zmínila o tom, že R. Tuláček učil na

---

¹⁴⁴ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004.

¹⁴⁵ Tamtéž.

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004., s. 6.

¹⁴⁸ STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004.

úrovni střední školy. Důvod, proč jsem to vytknul pouze autorovi této práce je ten, že měl dostatečný prostor v diplomové práci tento fakt upřesnit. V rámci této instituce nikdy neučil na vysokoškolské úrovni. Ostatní zdroje, které to také nespécifikovaly, jsou krátké životopisy jako např. v encyklopediích, kde nebylo místo ani nutnost takové věci specifikovat.

V pátém odstavci na straně devět píše: „*Rudolf Tuláček studoval i hudební kompozici na akademii v Praze.*“ Tuto informaci používá také editor vydavatelství Recital music, David Heyes, kterému se přímo budu ještě věnovat v rámci této kapitoly. Marek Švestka nevedl, odkud informaci čerpal. Hudební fakulta v rámci Akademie múzických umění (AMU) vznikla 27. října 1945, řízená dekretem prezidenta republiky dr. Eduarda Beneše.¹⁴⁹ R. Tuláčkovi tehdy bylo přesně šedesát let a do té doby už napsal devět skladeb. Po roce 1945 napsal ještě Úvod k suitě. Tato samotná informace potvrzuje to, že tvrzení, že R. Tuláček studoval hudební kompozici, tj. obor skladby na akademii v Praze, je nepravděpodobná. Kdyby se v tomto věku rozhodl studovat i obor skladby dálkově z Brna, kde učil, v rámci studia by musel určitě napsat víc než jednu skladbu.

Další zdroj, kterému bych se věnoval, je vydavatelství „*Recital music*“. Je to jediné vydavatelství, které vydalo skladby R. Tuláčka. Tyto informace, o kterých se zde zmíním, nejsou přítomné jen na webových stránkách vydavatelství, ale také na webových stránkách obchodů, které noty prodávají,¹⁵⁰ na známém blogu věnovaném kontrabas, který vede prof. Vito Liuzzi, a také se tyto informace dostaly do nejméně jedné diplomové práce. Hlavní editor Recital music David Heyes také vede Facebookovou stránku „*A History of the Double Bass in 100 Pieces,*“ kterou dnes sleduje 5300 lidí. Pro stránku, která se věnuje pouze dějinám kontrabas je to poměrně velká sledovanost a nenašel jsem stránku podobného typu, která by měla větší sledovanost.

„*He was born in Jicin, Bohemia on 25 August 1885.*“¹⁵¹ Zopakoval chybu, kterou měl ve své práci také Marek Švestka, a to že se R. Tuláček narodil v srpnu. Když se podíváme do zbytku tohoto odstavce, můžeme pozorovat, že je úplně stejný,

---

¹⁴⁹ <https://www.hamu.cz/cs/vse-o-fakulte/historie-uspechy-a-oceneni/> [6.4.2018]

¹⁵⁰ Osobně jsem jich našel 6.

¹⁵¹ <http://www.recitalmusic.net/spweb/details.php?catno=RM021> [5.4.2018.]

jako ten v práci Marka Švestky. Na stránkách není napsáno, kdy byl text napsán a není možno zjistit, kdo udělal chybu jako první.

„So rapid was his progress that he soon became a member of the Jicin Municipal Orchestra“. Jediný rozdíl mezi těmito dvěma zdroji je ten, že pan David Heyes nenapsal, že Rudolf Tuláček hrál v „Jičínském studentském orchestra“, ale v „Jičínském městském orchestru.“

„... in 1901 entered the Prague Academy of Music to study with Frantisek Cerny“. Zde zřejmě autor nemyslel, že Rudolf Tuláček studoval na Akademii múzických umění, ale pouze špatně přeložil „konzervatoř“. Nemám informaci o tom, že by správný překlad pro „konzervatoř“ byl „Academy of Music.“

„From 1920 he was also a Professor at the Zagreb State Academy of Music, and subsequently became Concert-Master of the Zagreb Philharmonic.“ Nemám informaci o tom, že by se vedoucímu kontrabasové skupiny říkalo „koncertní mistr,“ ani že by R. Tuláček hrál na housle. Chybu můžeme nalézt v diplomové práci Marka Švestky, který píše: „Od roku 1920 je jmenován profesorem na akademii v Zagrebu a od stejného roku se stává koncertním mistrem kontrabasů v tamní filharmonii.“ Nikdy jsem se neseťkal s pojmem „koncertní mistr kontrabasu“ a zřejmě ani David Heyes, který to skoro doslova přeložil.

„In 1937 Tulacek became Professor of Double Bass at the Brno Academy of Music.“ Zase stejná chyba v překladu názvu instituce, jak jsem se již zmínil. Jedná se o Brněnskou konzervatoř.

„Rudolf Tulacek studied composition at the Prague Academy of Music and later with Antonin Dvorak.“ Jak jsem se výše zmínil, R. Tuláček nestudoval na Akademii múzických umění v Praze a Antonín Dvořák na této škole neučil. Tato informace je přítomná na všech webových stránkách obchodů, které prodávají noty od R. Tuláčka. Sám jsem narazil na osm takových (nepočítám webové stránky Recital music).

Vzhledem k těžké dostupnosti cizojazyčných informací o R. Tuláčkovi jsou tato vydání a tyto webové stránky jedinými zdroji pro většinu zájemců.

Jako příklad toho tvrzení bych uvedl diplomovou práci Marka Radića z Múzické universitní akademie v Záhřebu, kterou napsal na téma „Česká kontrabasová škola.“ Je to vůbec jediná diplomová práce na Múzické akademii v Záhřebu, která se zmiňuje o R. Tuláčkovi. V té práci můžeme pozorovat, že autor přeložil

životopis z webových stránek vydavatelství Recital music. Naštěstí nepřeložil text doslova, takže napsal jen jednu nepravdivou informaci, a to že R. Tuláček začal v roce 1937 učit na akademii v Brně.

Další nepravdivou informaci jsem našel v diplomové práci Jana Balcara, kterou na HAMU napsal na téma „*Pražská kontrabasová škola a její hlavní představitelé.*“ Zmiňuje se o R. Tuláčkově v rámci kapitoly „*Žáci Františka Černého.*“ Píše, že R. Tuláček „*Pro záhřebský rozhlas pořídil řadu nahrávek.*“ Jak jsem již napsal v kapitole o Rádiu-Záhřeb, hrál jako člen HNK živě do rozhlasu. Řada zmíněných nahrávek proto neexistuje.

5. Seznam důležitých událostí

- 1885 se narodil 25. července v Jičíně
- 1891 (6 let) začíná hrát na housle
- 1895 (10 let) přibírá flétnu a bratři Tuláčkovi založili ještě se studentem Zálabským a později velice proslulým nástrojařem Pilařem svůj první smyčcový kvartet
- 1896 (11 let) začíná hrát na kontrabas
- 1897 (12 let) hraje s městskou hudbou v Jičíně již jako kontrabasista
- 1899 (14 let) kvartet rozšířili na sextet
- 1901 (16 let) odchází do Prahy studovat na Pražskou konzervatoř k Františku Černému
- 1902 (17 let) se narodila Božena (jeho manželka) v Jičíně
- 1906 (21 let) složil Impromptu a Feuille d'album
- 1907 (22 let) absolvuje Pražskou konzervatoř a přijal místo sólokontrabasisty v orchestru Městského divadla na Královských vinohradech
- 1909 (24 let) přijal místo sólokontrabasisty v opeře v Záhřebu
- 1919. (34 let) založena Záhřebská filharmonie, složil Berceuse (Ukolébavka)
- 1920 (35 let) začíná učit na středoškolské úrovni v rámci Múzické akademie Univerzity v Záhřebu
- 1920 (35 let) složil Chant d'amour (Píseň lásky)
- 1923 (38 let) oženil se s Boženou
- 1926 (41 let) narodila se mu dcera Emilie
- 1926 (41 let) složil Valse miniature (Miniaturní valčík)
- 1937 (52 let) stěhuje se do Brna a začíná učit na konzervatoři
- 1942 (57 let) složil Koncert cis moll
- 1944 (59 let) složil Scherzo
- 1945 (60 let) složil Prelude
- 1945 (60 let) složil Pohádku
- 1948 (63 let) začíná učit na JAMU
- 1953 (68 let) napsal Úvod k suitě
- 1954 (69 let) 17. září zemřel

Závěr

Když jsem si před rokem vybral toto téma, nevěděl jsem, kolik nových poznatků o R. Tuláčku naleznu. Tušil jsem, že většina bude zaměřena spíše na jeho působení v Záhřebu, které mě i osobně nejvíce zajímalo. Při vybírání tématu jsem vybral co nejširší možný název práce. Po provedení výzkumu jsem si ale uvědomil, že mám dostatečné množství materiálu i na práci s názvem „Působení R. Tuláčka v Záhřebu.“

Před rokem jsem měl v úmyslu udělat co nejobsáhlejší práci o životě R. Tuláčka, ve které bude opravdu všechno, co o něm dnes víme. Kvůli velkému množství informací, které nalezneme jen v diplomové práci Jana Staňky, to nebylo možné. Proto doporučuji prostudovat také jeho práci pro dosažení kompletního množství informací.

Plánoval jsem také rozebrat všechny jeho skladby a dát čtenáři náhled do jeho díla. Bohužel, v rámci této práce mám jen omezený počet stran, který mi to nedovolil. Rád bych navázal na tuto práci a udělal zmíněný rozbor v rámci magisterské práce.

Mám velkou radost z toho, že jsem v této práci měl příležitost zaznamenat informace, které nikdy předtím nebyly zaznamenané. To bylo hlavním důvodem, proč jsem si toto téma vybral.

Celá doba zkoumání a psaní této práce pro mě byla z každého hlediska příjemná a srdeční záležitost.

Prameny a literatura

GAJDOŠ, Miroslav. *SLOVNÍK KONTRABASISTŮ: Encyklopedie významných představitelů kontrabasové hry minulosti a současnosti*. KROMĚŘIŽ, 1994.

STAŇEK, Jan. *Rudolf Tuláček - spoluzakladatel moravské kontrabasové tradice*. Brno, 2004. Diplomová práce. JAMU.

KMENT, Jan. *Nejhlubší z rodu smyčcu: Dějiny a literatura kontrabasu*. Praha: edition supraphon, 1988.

Zagrebačka filharmonija: 1871. - 1996. Zagreb: Zagrebačka filharmonija, 1996.

MATUŠEK, Josef. *Česi u Hrvatskoj*. Daruvar: Jednota, 1996. ISBN 953-96028-7-4.

LIPOVAC, Marijana a Franjo VONDRAČEK. *Česi Zagrebu - Zagreb Česima*. Zagreb: Vijeće češke nacionalne manjine Grada Zagreba, 2009. ISBN 978-953-95461-3-5.

ČUNKO, Tatjana. *Hrvatska glazba i Hrvatski radio*. Zagreb, 2012. ISBN 978-953-6173-44-0.

AGIČIĆ, Damir. *Hrvatsko-češki odnosi na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće*. Zagreb: Ibis grafika, 2000. ISBN 953-96577-8-4.

DUGAČKI, Vlatka. *Svoj svome: Češka i slovačka manjina u međuratnoj Jugoslaviji (1918.-1941.)*. Zagreb: srednja europa, 2013. ISBN 978-953-7963-04-0.

Muzička akademija u Zagrebu 1921 – 1981: Spomenica u povodu 60. Godišnjice osnutka. Zagreb: Muzička akademija u Zagrebu, 1981.

Bibliografija, rasprava i članaka, muzika. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1986.

Hrvatsko narodno kazalište 1894 – 1969. Zagreb: Izdavačko knjižarsko poduzeće Naprijed, Hrvatsko narodno kazalište, 1969.

Hrvatsko narodno kazalište u Zahrebu: 1840 – 1860 – 1992. Zagreb: Hrvatsko narodno kazalište, Školska knjiga. 1992.

Hrvatski leksikon. Zagreb: Naklada Leksikon, 1997., s, 591.

Mali hrvatsko-češki biografski leksikon. Prag: Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Pragu, 2002., s. 97.

Leksikon jugoslavenske muzike. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža, 1984., s. 478.

Česko slovenský hudební slovník, osob a institucí. Praha: Státní hudební vydavatelství Praha, 1965., s. 800.

CÍSAŘ, Martin. *František Černý: profesor kontrabasové třídy pražské konzervatoře*. Praha, 1997. Diplomová práce. HAMU.

PARADŽIK, Božo. Kontrabas v chorvatské hudbě. Praha, 1992. Diplomová práce. HAMU. Vedoucí práce Jiří Hudec.

BALCAR, Jan. *Pražská kontrabasová škola a její hlavní představitelé*. Praha, 1974. Diplomová práce. HAMU. Vedoucí práce Pov. prof. Zdeněk Benda.

ANDRŠ, Rudolf. *Česká kontrabasová škola: významní sólisté a pedagogové*. Praha, 2005. Bakalářská diplomová práce. HAMU. Vedoucí práce Doc. Radomír Žalud.

MARADA, Vojtěch. *Pedagogové kontrabasové hry na Konzervatoři Brno*. Brno, 2016. Bakalářská práce. JAMU. Vedoucí práce Prof. Miroslav Jelínek.

RADIĆ, Marko. *Češka škola kontrabasa*. Záhřeb, 2017. Diplomová práce. Sveučilište u Zagrebu Muzička akademija. Vedoucí práce Nasl.izv.prof.art. Nikša Bobetko.

ŠVESTKA, Marek. *Historie kontrabasové třídy na JAMU v Brně*. Brno, 2011. Diplomová práce. JAMU. Vedoucí práce Prof. Miroslav Jelínek.

Webové stránky:

Zagreb

Městská knihovna:

<http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/gradska-knjiznica/61> [15.4.2018]

HDS

<http://www.hds.hr/> [15.4.2018]

Státní archiv v Záhřebu

<http://daz.hr/> [15.4.2018]

Chorvatský státní archiv

<http://www.arhiv.hr/hr-hr/> [15.4.2018]

HAZU

http://info.hazu.hr/hr/o-akademiji/jedinice/odsjek_za_povijest_hrvatskog_kazalista/ [15.4.2018]

Miloš Ventruba

https://www.denik.cz/z_domova/nadace-zivot-umelce-ocenila-v-praze-na-pet-desitek-senioru-20161106.html [13.4.2018]

Výstava fotografií R. Tuláčka

<http://dizbi.hazu.hr/object/view/nmjpc2gP> [5.4.2018]

Umělecký pavilion v Záhřebu

<https://www.jutarnji.hr/kultura/art/pozdrav-iz-zagreba-sanja-bachrach-kristofic-i-daniel-rafaelic-izlazu-stare-razglednice/4501826/> [5.4.2018]

Hinko Geiger

<http://enciklopedija.lzmk.hr/clanak.aspx?id=58383> [5.4.2018]

<http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=6721> [5.4.2018]

Milan Reizer

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=52329> [3.4.2018]

Zdenka Ziková

<https://operaplus.cz/zdenka-zikova-pohnuty-osud-velke-ceske-pevkyne/>
[3.4.2018]

Fotografie HNK

<https://digitalna.nsk.hr/pb/?object=view&id=11178>

Ivan pl. Zajc

https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivan_Zajc [3.4.2018]

<http://www.mgz.hr/en/display/zajc/> [3.4.2018]

Franjo pokorni

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=49042> [4.4.2018]

Ivo Raić

<http://host.divadlo.cz/art/clanek.asp?id=12186> [3.4.2018]

Stankovićovo divadlo

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57799> [4.4.2018]

Milan Sachs

<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=53931> [4.5.2018]

<http://hol.lzmk.hr/clanak.aspx?id=34903> [4.5.2018]

https://hr.wikipedia.org/wiki/Milan_Sachs [4.5.2018]

https://en.wikipedia.org/wiki/Milan_Sachs [4.5.2018]

Juraj Stahuljak

https://en.wikipedia.org/wiki/Juraj_Stahuljak [14.4.2018]

<http://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=57700> [14.4.2018]

<http://www.klasika.hr/index.php?p=article&id=2041> [14.4.2018]

<http://arhiva.croatia.ch/kultura/glazba/070522.php> [14.4.2018]

<http://www.hds.hr/clan/stahuljak-zlatko/> [14.4.2018]

„Barake“

<https://www.prva.hr/index.php/pregled-povijesti-i-gimnazije/> [13.2.2018]

file:///C:/Users/danij/Downloads/226_03_stulhofer.pdf [13.2.2018]

s. 8

<https://www.hkv.hr/reportae/lj-krinjar/9269-zagrebaki-gradonaelnik-zabranio-puenje-lula.html> [13.2.2018]

[file:///C:/Users/danij/Downloads/04_Jurkic%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/danij/Downloads/04_Jurkic%20(1).pdf) [13.2.2018]

Kino Lika

<http://strazarni-lopov.blogspot.co.uk/2013/11/posljednja-kino-projekcija.html> [13.2.2018]

<http://www.kulturpunkt.hr/content/potruga-za-izgubljenim-kinima> [13.2.2018]

<http://www.zagrebackiplesnicentar.hr/info/o-nama> [13.2.2018]

Kino Europa

<http://www.kinoeuropa.hr/o-nama/> [14.4.2018]

<https://www.telegram.hr/kultura/ovo-je-genijalna-povijest-kina-europa-koje-upravo-slavi-devedeset-godina/> [14.4.2018]

<http://licegrada.hr/na-danasnji-dan-1925-godine-svecano-je-otvoreno-kino-europa/> [14.4.2018]

<http://blog.dnevnik.hr/nepoznatizagreb/oznaka/kino> [14.4.2018]

HNK

https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatsko_narodno_kazali%C5%A1te_u_Zagrebu [4.4.2018]

<https://www.hnk.hr/hr/o-nama/povijest/opera/> [4.4.2018]

<https://www.hnk.hr/hr/o-nama/povijest/hnk-u-zagrebu/> [4.4.2018]

Česi v Chorvatsku

https://hr.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesi_u_Hrvatskoj [13.2.2018]

<http://www.cesi-zagreb.hr/Zagreb-hr.asp> [13.2.2018]

Česká beseda

<http://vijesti.hrt.hr/365233/ceska-beseda-cuvar-kulture-i-tradicije-ceha-u-hrvatskoj> [5.4.2018]

http://www.ceska-beseda-zg.hr/cz/o_nas/ [5.4.2018]

Dějiny Záhřebu

https://hr.wikipedia.org/wiki/Povijest_Zagreba#1901._-1910. [4.4.2018]

Múzická akademie Univerzity v Záhřebu

<https://drma.muza.unizg.hr/> [3.4.2018]

<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=42628> [5.4.2018]

Chorvatský rozhlas

https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatski_radio [5.4.2018]

https://hr.wikipedia.org/wiki/Hrvatska_radiotelevizija#Radio_Zagreb [5.4.2018]

https://hr.wikipedia.org/wiki/Simfonijski_orkestar_Hrvatske_radiotelevizije
[5.4.2018]

<http://glazba.hrt.hr/273102/o-orkestru> [5.4.2018]

Český rozhlas

<http://www.rozhlas.cz/archiv/historie/zprava/historie-rozhlasu-v-kostce--1392938> [5.4.2018]

Tramvaj

https://cs.wikipedia.org/wiki/Tramvajov%C3%A1_doprava_v_Praze [5.4.2018]

https://hr.wikipedia.org/wiki/Tramvajski_promet_u_Zagrebu f5.4.2018]

Záhřebský filharmonie

https://hr.wikipedia.org/wiki/Zagreba%C4%8Dka_filharmonija [5.4.2018]

Brno

JAMU

https://is.jamu.cz/th/13695/hf_m/text_prace.pdf [5.4.2018]

https://is.jamu.cz/th/18321/hf_b/Bc._Vojtech_Marada_DiS.pdf [5.4.2018]

<http://docplayer.cz/41912267-Vliv-ceskych-kontrabasistu-na-vyvoj-kontrabasove-skoly-v-bulharsku.html> [5.4.2018]

Václav Bech

http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=19982
[4.5.2018]

Konzervatoř Brno

<https://www.konzervatorbrno.eu/index.php?id=t-54> [5.4.2018]

Koncert k výročí R. Tuláčka

http://www.czechmusic.org/kalendar.2004-2.ra_79.ak_1895 [5.4.2018]

Zpěvák Halíř

<https://operaplus.cz/brnenska-breznova-jubilea-vaclav-halir-a-geza-fischer/>
[5.4.2018]

http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=2661
[5.4.2018]

Praha

Česká filharmonie

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=7704 [4.5.2018]

AMU

<https://www.amu.cz/cs/vse-o-amu/historie-uspechy-a-oceneni/> [5.4.2018]

I. V. Čelanský

http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=3072

Městské divadlo na Královských Vinohradech

http://encyklopedie.idu.cz/index.php/Divadlo_na_Vinohradech [3.4.2018]

<http://www.antonin-dvorak.cz/rusalka-inscenace> [3.4.2018]

Milan Zuna

<http://archiv.narodni-divadlo.cz/Dokument.aspx?jz=cs&dk=Umelec.aspx&ju=4341&pn=456affcc-f500-5000-aaff-c11223344aaa> [5.4.2018]

Jan Tuláček

<http://www.tulacek.cz/advokat/> [5.4.2018]

Emilia Balátová-Tuláčková

<https://www.databazeknih.cz/zivotopis/frantisek-balat-53768> [13.4.2018]

<https://vesmir.cz/cz/casopis/archiv-casopisu/2007/cislo-3/list-do-pamatniku-karla-kousala.html> [13.4.2018]

http://biography.hiu.cas.cz/Personal/index.php/BAL%C3%81TOV%C3%81_TUL%C3%81%C4%8CKOV%C3%81_Emilie_1.11.1926-21.5.2005 [13. 4. 2018]

Tomáš Tuláček

<http://ensemlemoscheles.com/#bio> [14.4.2018]

<http://www.lmfl.org.uk/teacher/tomas-tulacek-violin-viola/> [14.4.2018]

Nepravdivé informace

<https://www.vitoliuzzi.com/history-15/> [4.4.2018]

<http://shop.abrsm.org/shop/prod/Tulacek-Rudolph-Three-Pieces-for-Double-Bass-Piano/2060748>

<https://www.ebay.co.uk/itm/Rudolf-Tulacek-Concerto-in-C-minor-Double-Bass-Piano-RM532-/262462240640> [5.4.2018]

<https://www.thedukesmusic.co.uk/product.php?productid=165050> [5.4.2018]

<http://www.recitalmusic.net/spweb/details.php?catno=RM021> [5.4.2018]

<https://www.ficksmusic.com/collections/rudolf-tulacek/products/tulacek-3-pieces-for-double-bass-and-piano-recital> [5.4.2018]

<https://www.forsyths.co.uk/music/stringed-instrument-strings-sheet-music/double-bass-sheet-music/48447-three-pieces-for-double-bass-and-piano--rudolf-tulcek--9790570450213.html> [5.4.2018]

<https://www.music-exchange.co.uk/tulacek-three-pieces-for-double-bass-piano/245399B/48/details.html> [5.4.2018]

<https://www.tutti.co.uk/sheet-music/3-pieces-tulacek-double-bass-TUTTI-RM21-S16> [5.4.2018]

<http://www.spartanpress.co.uk/spweb/details.php?catno=RM532> [5.4.2018]

Vídeň

https://de.wikipedia.org/wiki/Wiener_Vorstadttheater [5.4.2018]

Jičín

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C4%8D%C3%ADn> [6.4.2018]

Ostatní

https://is.muni.cz/th/215304/ff_b/DIPLOMOVA_PRACE_MICHAEL_MASA.txt [5.4.2018]

<http://docplayer.cz/41912267-Vliv-ceskych-kontrabasistu-na-vyvoj-kontrabasove-skoly-v-bulharsku.html> [5.4.2018]

<http://www.nagybogo.hu/component/content/article/32-kulfoldi-nagybogososok/1264-tulacek-rudolf?Itemid=101> [5.4.2018]

Nedávné podání skladeb R. Tuláčka

<http://filharmonia.lodz.pl/pl/wydarzenia/koncert-inauguracyjny-iv-ogolnopolskich-spotkan-kontrabasowych-ars-cameralis> [5.4.2018]

Princ Rudolf

https://cs.wikipedia.org/wiki/Rudolfova_l%C3%A1vka [14.4.2018]

Rodina Mautner

https://cs.wikipedia.org/wiki/Tepna_N%C3%A1chod [10.4.2018]

<http://www.smirice.eu/lide/lide/mautner.htm> [10.4.2018]

Evidence zájmových osob Stb

<https://stbezo.info/t50.htm> [3.4.2018]

Přílohy

